

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 20, 1975

Nr. 194

Bandymas skaldyti Bažnyčios vienybę

Veik visiems kunigams Saugumas siūlė bendradarbiauti ir išdavinėti kitus

Panevėžio kunigų atsakymas anonimui

(Tęsinys iš vakar dienos)

Dabar yra suimtų ir tardomų pasauliečių. Jie mums parūpindavo maldaknygių, katekizmų ir religinės literatūros. Negi ir juos kaltinsite nežabota savimeile? Ar Jūsų parapičiai nesimeldžia iš jų maldaknygių, ar jų vaikams nesimoko iš jų katekizmų? Atmesk jų darbą, ir didžiulę parapiją liks su keliolika maldaknygių, visiškai be katekizmų. Už tuos pasauliečius daugelis melodžiūsi, juos užjaučia, negi juos pasmerksite.

Prisiminkime vyskupų Reinio ir Borisevičiaus, taip pat ne vien kunigo mirtį lageriuose.

Mes gerbiame šventuosius kankinius, kurie papuošė Bažnyčios istoriją. Tvirtumui, drąsai ir aukai reikia nulenkti galvas, reikia iš to mokytis ir tuo sekti. Nulenki galvas ir šių dienų tvirtiesiems. Jie neišduoda ir negriau na Kristaus Bažnyčios. Nepavydėkime jiems teikiamos garbės nes ta garbė tenka mums visiems, kurie išdrįstame prieš mižinišką jėgą prieš pastatytą dvasios didykla. Menka yra ta tauta, kuri niekaip savo didvyrius. Tokios tautos ir negali būti. Tik svetimieji jos vardu kalbėdami, gali tai daryti. Tad kodėl šitai turėtū būti Kristaus Bažnyčioje?

Jūs rašėte: "Būtų ne taip piktai, kad tas skaldymas vyktų iš ateistų pusės, bet kuomet patiesinti mūsų tarpusavio skaldymąsi?"

Zvelkime į gyvenimo tikrovę atviromis akimis. Beveik visiems kunigams saugumo darbuotojai įkyriai, su grasinimais siūlė bendradarbiauti. Žinomos to bendradarbiavimo pareigos — pranešinėti, ką kunigai kalba, planuoja, veikia, kokios kunigų ir tikinčiųjų nuotaikos ir pan. Seka konkretni pavidimai ir laipsniškai prieinama iki to, kad reikia vykdyti visus saugumiečių pavedimus, ir tokius laiškus rašyti, kokį Jūs parašėte. Jei dirbsi saugumui, bus garantuota didelė parapija, valdžios palankumas ir pažangaus, laiko dvasiškai gerai suprantančio kunigo vardas. O jei nedirbsi? Daugybė piktų grasinimų, piktas ir melagingas straipsnis laikraštyje, darbo pažymėjimo

atėmimas, prievartinis darbas durpynuose, miške, melioracijoje, statybose, maža užkampio parapija ir reacionieriaus vardas. Mus suskaldė ir tą skaldymąsi palaiko saugumo darbuotojų veikla. Bet ji nėra svarbiausia susiskaldymo priežastis. Mūsų džiaugsmui ir laimei daugelis kunigų tuos slykščius pasiūlymus, nesutinkančius su Kristaus dvasia, ryžtingai atmetė ir neišdavė nei savęs, nei kunigų, nei Bažnyčios.

Svarbiausioji vidinė susiskaldymo priežastis buvo ir yra kai kurių kunigų silpnumas, baimė, naivumas, ir karjera. Vieni išsi-gando grasinimu, kiti naiviai pa-

tikėjo saugumiečių pasakai, kad šitaip būsią geriau jiems ir Bažnyčiai. O kai kurie, mūsų gėdai, pasuko karjerizmo keliu, norėdami gauti ar neprarasti aukštesnio posto. Pirmasis bailus kunigas, pasirašęs bendradarbiavimo su saugumiečiais sutartį, smogė pirmąjį ir svarbiausią smūgį mūsų vienybei. Joks išdavimas ir bendravimas su priešais niekuomet nesukūrė vienybės. Saugumo užverbuoti kunigai, giliausia vienybės žaidza, privertė kitus kunigus perspėti savo draugus, kad šituo kunigu negalima pasitikėti. Štai skaudžiausias mūsų pralaimėjimas.

(Bus daugiau)

MASKVA APIE PORTUGALIJOS ĮVYKIUS

"Fašistai ir chuliganai"

MASKVA. — Kaip Maskva aiškina antikomunistines demonstracijas Portugalijoje? Tass (VIII. 16) praneša: "Vieningas Portugalijos profsąjungos centras ryžtingai pasmerkė reakcijos ir fašistinių elementų pinkles. Kontrarevoliucija puola vi-

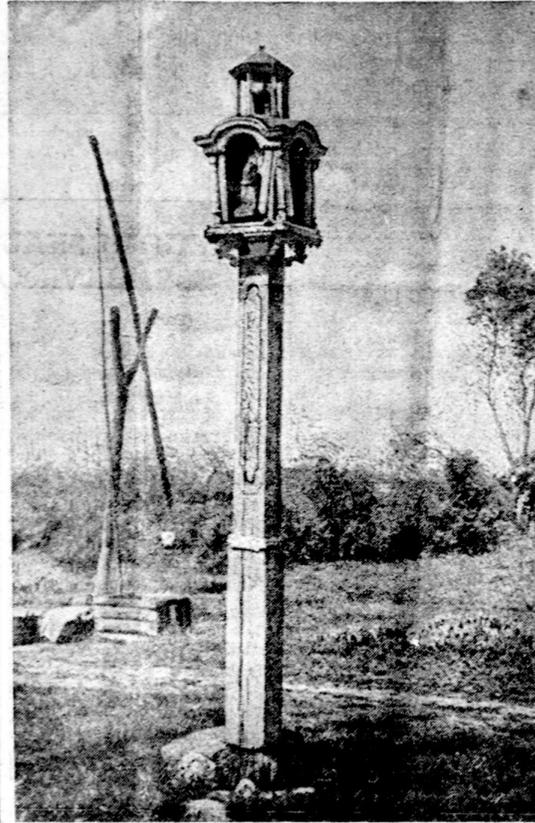
Nubaudė žaslių geležinkelio nelaimės kaltininkus

VILNIUS. — Vilniškė "Tiesa" rugp. 15 paskelbė teismo sprendimą žaslių geležinkelio katastrofos kaltininkams. Skaitome: "Kaip buvo pranešta spaudoje, 1975 metų balandžio 4 dieną žaslių stotyje, susidūrus keleiviniam dizeliniam ir prekiniam traukiniams, įvyko avarija, turėjusi sunkių pasekmių. Šiomis dienomis Lietuvos TSR Aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų teisminė kolegija atvirame teismo posėdyje išnagrino šią baudžiamąją bylą.

"Remdamasi liudytojų parodymais ir ekspertų išvadomis teisminė kolegija nustatė, kad geležinkelio avarijos žaslių stotyje kaltininkai yra Pabaltijo geležinkelio Vilniaus apygardos dispečeris Stasys Urbanavičius ir Vilniaus apygardos geležinkelio ruožo kelio meistras Motiejus Šiško.

"Susidūrimo metu kilo gaisras, kurio metu 20 žmonių žuvo (15 vietoje ir 5 mirė ligoninėje), 7 žmonės patyrė sunkius kūno sužalojimus.

"Teismo kolegija priėmė atskirą nutartį, kurioje nurodoma, kad kai kurie Pabaltijo geležinkelio Vilniaus apygardos darbuotojai aplaidžiai ėjo savo pareigas, pažeisdavo tarnybines drausmę ir instrukcijas",

Koplytstulpis ir šulinys senos sodybos kieme. Trumpaičių km., Skaistgirio vis., šiaulių apskr. (Prieškarinė nuotrauka)

Helikopteriai per geležinę uždangą

TRAUNSTEIN, V. Vokietija. — Vienas amerikietis, Barry Meeker, 33 metų, išsinuomavo helikopterį ir juo perskridęs geležinę uždangą nusileido Čekoslovakijos pusėje, prožėmė du suaugusius vokiečius ir 14 metų mergaitę ir sugrįžo atgal. Čekoslovakijos sargybiniai pradėjo šaudyti ir grįžtantį helikopterį, jį gerokai sužalojo, sužeidė lakūną, peršovė mergaitę koją. Jis norėjo dar kartą skristi ir paimti kitus vokiečius, bet jau nebuvo galima. Anoj pusėj pasi-liko ir lakūno asistentas, padėjęs keleiviams.

VIENTIANE. — Laosu komunistai savo valdžios ranka uždėjo ir abiem didiesiems miestams — Vientiane ir karališkajai sostinei Luang Prabang. Abiem miestams administracijos paskyrė komunistus.

Iš Vliko tarybos posėdžio

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto taryba turėjo savo posėdį rugpiūčio 9 Kultūros Zidiny.

Pradėdamas posėdį, pirmininkas Vytautas Vaitiekūnas, paskutinius du mėnesius dalyvavęs valdybos posėdžiuose, painformavo, kas valdybos buvo veikta, ir pabrėžė, kad ji esanti aprausta dideliu darbu krūviu, intensyviai atliekanti savo uždavimus. Keštutis Miklas painformavo apie Batuno santykius su Jungtinėmis Tautomis, dr. Bronius Radziva-nas apie lietuvių ekskursiją po Europą. Dėl šių informacijų pranešimų kilo daug paklausimų ir pasisakymų. Taryba pavedė savo Tiesinei ir Politinei komisijai susipažinti su Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos pasirašytais dokumentais ir kitame posėdyje referuoti tarybai.

Tautos Fondo pirmininkas prel Jonas Balkūnas ir Aleksandras Vakselis tarybą painformavo apie Tautos Fondo reorganizavimą. Posėdžiui pirmininkavo V. Vaitiekūnas, Lietuvos krikščionių darbininkų sąjungos atstovas. Sekretoriaus Stasys Zadeikis, Ukinių partijos atstovas. (E.)

Grūdų rusams nekraus

WASHINGTONAS. — George Meany, AFL-CIO prezidentas, pakartojo, kad uostų krovėjai sovietams parduotų grūdų nekraus. [Kraus tik kas buvo anksčiau nupirkta, bet ne paskutinius užpirkimus, 9,8 mil. tonų. Jis tik negali pasakyti apie vakarinių krantų uostų krovėjus, nes jie priklauso atskirai unionai. Krautų tik tuo atveju, jei Fordo administracija užtikrintų, jog dėl grūdų pardavimo rusams nebus jokių pasekmių amerikiečiams, nepabrangs mais-tas.

Fordo susirūpinimas Portugalija

Žiūrės, kiek sovietai laikysis Helsinkio susitarimo

Portugalų kareiviai žaudo į komunistus

MINNEAPOLIS. — Prezidentas Fordas antradienį kalbėjo šiame mieste Amerikos karių veteranų konvencijoje ir išpėjo sovietus: detente nėra leidimas žvejoti neramiuose vandenyse. Jeigu su Maskva nebus galima susitarti ginklų apribojimo reikalui, jis prašys nuo 2 iki 3 bilijonų dolerių didesniams apsiginklavimui. Jis stebi, ką sovietai nori padaryti Portugalijoje ir kiek jie yra nuosirdūs praktikoje. Amerikos Legionas, veteranai, kaip žinome, yra labai dideli antikomunistai ir kritikuoja administraciją dėl nuolaidų ir vadinamos detentės.

Fordas sakė, kad jo susitikimai su Brežnevu buvo konstruktyvūs ir naudingi, bet ateitis parodys, kiek jie bus praktiškai įgyvendinti. "Dabar mes atidžiai sekame kai kurias sovietų eji-mus ir kiek jie linkę bendradarbiauti ir užlaikyti Europos saugumą. Viena tokių progų yra Portugalija, ir mes rūpinamės jos laisve".

Dar Fordas sakė, kad bus žiūrėta, kiek sovietai gerbs žmogaus teises ir laisvę pagal pasirašytą Helsinkio deklaraciją.

Sovietų raketų nepasisekimai

WASHINGTONAS. — Naujosios sovietų tarpkontinentinės raketos SS-19 bandymai nepavyko. Raketos skirtos nešti atominis sprogmenis, turinčios šešias galvutes, kurių kiekviena du kartu galingesnė nei amerikietiška Minuteman. Raketos gali lėkti 6.300 mylių. Nepasisekė du kartus iš eilės po 25 kitų pasisekimų, bandant kitas tolimojo skridimo raketas per paskutinius du mėnesius.

Pagrobė Amerikos laivą

KUALA LUMPUR. — Amerikiečių iš Vietnamo nupirkta prekinis laivas, 2.000 tonų Junsan Trader, 16 vietnamiečių buvo užvaldytas ir nukreiptas į Pietų Vietnamą. Kapitonas ir 7 kiti jūrininkai, kurie užėmimui nepritaria, laikomi įkaitais.

Vagims rojus

SAN FRANCISCO. — Didelė dalis šio miesto policininkų sustreikavo, negavę atlyginimo pakėlimo tiek, kiek prašė. Zada tą patį padaryti ir gaisrininkai, simpatizuojantieji policininkams. Meras Joseph Alioto žada atleisti visus streikuojančius, sakytams, jog kandidatų į jų vietą yra pakankamai daug.

WASHINGTONAS. — Per-versmas Bengalijoje Amerikos politikai įtakos nedaro, sakoma Valstybės departamente. Numatyta ekonominė pagalba bus įvykdyta. Šiais metais Amerika duos 67 mil. dolerių paskolos forma ir maisto už 157 mil. dolerių.

LONDONAS. — Britanija pri-pažino naująjį Bengalijos režimą.

LISABONA. — Ponte de Lima mieste policija ir armija panaudojo ginklus, kai minia, apie 5.000 antikomunistų, užpuolė ir sudegino komunistų būstinę. Vienas žmogus buvo užmuštas, daugiau negu 100 sužeistų. Komunistai iš savo būstinės buvo pradėję šaudyti į minią, o atsistūti kareiviai tvarkai atstatyti irgi šaudė į komunistus. Toks atsitikimas laikomas pirmas, kai prasidėjo riaušės.

Ministeris pirmininkas Vasco Goncalves, kalbėdamas viename savo šalininkų susirinkime netoli Lisabonos, apeliavo "į patriotišką ir revoliucionierišką", kad jie remtų jį ir jo juntą. Tuos, kurie demonstruoja, pavadino fašistais. Juos kursto užsienis. Katalino užsienio spauda, skleidžiančią melą ir gandus.

Portugalų spaudoj teigiama, kad Goncalves netenka pasitikėjimo kitų dviejų juntos narių, prezidento Costa Gomes ir saugumo viršininko Otelo Carvalho. Labiausiai netenka šalininkų kariuomenę. Devynių karininkų pasirašytas atsisakymas padarė didelę įtaką, ir karininkijoje atvirai kalbama, jog reikia laisvės, tik ne tokios, kokią perša komunistai.

Azorų salose, 900 mylių nuo Portugalijos žemyno, daroma tą patį. Okininkų minia sudegino labai kairaus laikraščio redakciją Terceira saloje.

LISABONA. — Komunistų dominuojamos profesinės sąjungos vakar bandė parodyti savo jėgą ir paskelbė 30 miručių visuotinį streiką. Streikas laikomas nepavykusiu, kai jam nepritarė nekomunistai. Streikas buvo reklamuojamas atsakymu į antikomunistų ruošiamas demonstracijas ir komunistų partijų būstinių naikinimą.

RIO DE JANEIRO. — Antonio Spinol, buvęs pirmasis prezidentas po Portugalijos revoliucijos, privestas iš tų pareigų atsistatydinti ir išbėgti, kreipėsi į demokratinį judėjimą ir prašo nuo komunistų gelbėti Portugaliją.

Naftos rafinerijų gaisras

PHILADELPHIA. — Prasi-dėjęs naftos rafinerijose gaisras laikomas didžiausiu tos pramonės istorijoje. Žuvo jau šeši gaisrininkai ir 13 buvo sužeistų. Neįmanoma sulaukyti nuo tolimiesnių tankų užsėgimo ir sa-koma, kad ugnis sustos, kai ne-liks kas degti. Gulf kompanija skaičiuoja nuostolius iki 10 mil. dolerių.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 20: šv. Bernardas, šv. Filiberta, Tolvinas, Neringa. Rugpiūčio 21: šv. Pijus X, pop. Joana, Bukantas, Sungailė. Saulė teka 6:03, leidžias 7:45.

ORAS

Daugiausia apsiniaukus, šil-čiau, galima lietus, apie 80 laipsnių.

Neminėjo pavergtųjų vardo

BOSTONAS. — "Monitor" laikraštis (VIII. 19) įdėtas Osvaldo Akmentinio laiškas apie Pavergtųjų Tautų savaitę. Rašo: gerai, kad prezidentas paskelbė tokią savaitę, bet blogai, kad neišdrįso paminėti, kas yra tos pavergtos tautos. Kodėl prezidentas nerado reikalo priimti Nobelio laureato Aleksandro Solženicino, simbolio pavergtųjų iš anapus geležinės uždangos? Kodėl mes palaikome tik pavergėją, Sovietų Sąjungą? Kada pagaliau Baltieji rūmai atsisakys dvigubo standarto?

BANGKOKAS. — Šeši tajeičiai kariai buvo užmušti, kai palietė komunistų padėtą miną netoli Laosu pasienio.

Portugalų vaikai

SKAUTYBĖS Mikėliai

GLOBOJA CHICAGO SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja sktn. Irena Reigenė, 2652 W. 63th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

OMAHOS SKAUTŲ SUKAKTUVINĖ STOVYKLA

Prieš dvidešimt penkerius metus įsikūrė Omahoje skautai-tės. Šiais metais švenčiame savo 25 metų sukaktį. Stovyklavome prie Lewis ir Clark ežero. Mūsų stovykla vadinosi "Ciurlionis". Susilaukėm svečių iš tolimos Los Angeles ir Čikagos. Stovyklos viršininko pareigas ėjo ps. Jonas Šarka, komendantė s. Irena Lileikienė. Sesės ir broliai turėjo atskiras pastovykles. Brolių pastovyklė "Vytiš" vadovavo ps. Jonas Lileikis; komendantai sk. vytiš kand. Ričardas Armauskas ir sk. vytiš kand. Rimas Reskevičius. Seserijos pastovyklė "Viltis" vadovavo ps. Marta Šarkienė, o komendantės pareigas ėjo vyr. sk. skilt. Teresė Gaidelytė. Ukio skyriuje šeiminiškėmis buvo: Valė Prišmantienė, Marija Radziūnienė ir Dana Totilienė. Tiekėjais buvo Albinas Reskevičius ir Algimantas Totilas. Visuose reikaluose talkininkavo sk. v. skilt. Romas Micevičius.

Tik lieka prisiminimai iš stovyklos dienų...

Nepaprastas gamtos grožis sutiko mus šeštadienį, birželio 28 d. Stovyklaujantys broliai ir sesės pradėjo pamažu statyti skautišką palapinių miestelį. Sekmadienį iš ryto išrinkiavome vėliavų aikštėje. Pirmasis vėliavų pakėlimas buvo oficialus stovyklos atidarymas. Atvyko mūsų dvasios vadovas kun. Leonardas Musteikis ir po pietų atšavo Sv. Mišias. Pirmą stovyklos dieną buvo sunki, bet smagi.

Turėjom progos paklausti dvasios vado pasnėkesi apie šių dienų tikėjimo problemas. Tai buvo susikaupto dienos mintis.

"Baltos bures plazda, bangos duokit kelia..."

Siandieną buvo iškylos laiveliais į Menonitų koloniją. Tikrai bangos davė skautams kelia į kitą krantą. Bangos mums kaip niekas i broliai labai domėjosi kito kranto gyvenimu, o aš stebėjau bangas: vis didyn ir aukštyr kilo jos ir supo laivą. Turėjome daug vandens laivelyje. Neapvirto. Šiaip taip pasiekėm kitą krantą. Išlipusios apvertėm laivą ir išpylėm vandenį. Nebuvo taip blogai keliaujant atgal. Visi sugrįžom laimingai... Broliams patinka seses gąsdinti! Ar ne broliai?

Pradėjom statyti virvinių tiltų.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS RAJONŲ VADIJŲ NUOSTATAI

Rajono vadija — vyriausias rajono vadovybės organas: vykdo LSS Tarybos ir LSS Tarybos Pirminijos nutarimus, apjungia ir koordinuoja padalinii, vienetų ir narių veikimą; rūpinasi rajono visokeriopa gerove; nustato rajono veikimo gaires ir priima pinigines sąmatas; tvarko bendruosius rajono veikimo reikalus.

II.

Rajono vadiją sudaro: rajono vadas, Brolijos, Seserijos ir Akademinių Skautų Sajūdžio rajono vadovai, rajono dvasios vadovai ir kiti rajono vadijos nariai.

III.

Rajono vadas LSS Suvažiavimo rajono sveiką renka kas 3 metams.

Rajono vadovus skiriami atitinkamos šakos Vyriausio Sakutininko ar Vadijos Pirmininko.

Rajono dvasios vadovai skiriami atitinkamų LSS dvasios vadovų.

Užbaigėm jį prieš pat svečių atvykimą savaitgalio metu. Buvo įdomu visiems perėti. Ne tik stovyklaujantiems, bet ir svečiams, ir amerikiečiams, kurie netoli mūsų stovyklavo. Daug ką galėjom išmokyti šios stovyklos metu. Ne tik apie lietuvių skautų sąjungą, skilties sistemą, bet ir apie šio krašto pažinimą ir kaip amerikiečiai skautai stovyklauja kitos pusės ežero. Amerikiečių skautai aplankė mūsų stovyklavietę, domėjosi kokią tvarką lietuvių skautai turi ir net pasiliko laužo programai.

Liepos 5 d. buvo sukaktuvinė diena: iškilmingas paradas, programa ir didysis laužas. Laužo metu, stovyklos viršininką palydėjo dvidešimt penkos stovyklaujantios sesės ir broliai atbėgę į laužavietę su liepsnojančiais deglais. Į sukaktuvinį laužą buvo atvykęs nemažas būrys svečių iš Omahos.

Antra savaitė buvo taip pat smagi: nagtinių iškylos, sporto šventė, iškylos ir jėgainė, žuvų akvariumas ir istorinio muziejaus

Paukštytė Viktorė, jauniausia stovyklautoja Omahos skautų-čių sukaktuvinėje stovykloje, rašo laiška tėveliams.

Nuotr. sl. Teresės Gaidelytės lankymas.

"Jau gėsta laužai, paskutiniai laužai..." Stovykla baigėsi liepos 12 d.

Mes dėkojame visiems remėjams, tėveliams, visoms organizacijoms ir tėvų komitetui, kurie rėmė mūsų skautų veiklą ir daug mums padėjo ne tik šią stovyklą, bet per visus 25 metus.

Vyr. sk. skilt. Teresė Gaidelytė

ir tautinio ugdymosi programai; vadovai ir vadovės galėtų tinkamai lavintis, prižiūri vienetų ūkiniu ir piniginiu reikalų tvarkymą bei atsakomybę.

VI.

Rajono dvasios vadovai rūpinasi dorinio ir religinio ugdymo reikalais rajone.

VII.

Kiti rajono vadijos nariai vykdo savo uždavinius pagal jiems patikėtas pareigas.

VIII.

Šie LSS Rajonų Vadijų nuostatai įsigali, LSS Tarybai juos priėmus.

Visi kiti nuostatai, reguliainai, taisyklės ar pn., nesideringai su šiais nuostatais, nustoja galios. LSS Rajonų Vadijų nuostatai LSS Tarybos priimti 1975. VI.19 - VII.30 korespondenciniame posėdyje.

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO STOVYKLA

Visus akademikus skautus kviečiame užbaigti vasaros sezoną A.S.S. stovykloje - suvažiavime, kuris įvyks Rako ūkyje Custer, Michigan. Stovykla tęsis nuo rugpjūčio 27 iki rugsėjo 1 d.

Stovyklos viršininku sutiko būti fil. Rimas Dirvonis.

Savaitgalio metu Akademinių Skautų Sajūdis tikisi sulaukti įdomaus svečio — VLIKO pirmininko K. Valiūno, kuris sutiko aplankyti stovyklą ir pasidalinti mintimis apie paskutinius įvykius Europoje sąryšyje su Helsinkio konferencija.

Iki pasimatymo!

Stovyklos rengėjai

OMAHOS JUBILIEJINĖS STOVYKLOS DAINA

Žodž. ps. Stasio Radziūno

Stovyklon suskridom, laužai liepsnoja,
Žydram danguje trispalvė vėliava,
Dirbame, žaidžiam ir dainas dainuojam,
Prerijoj tikra mažutė Lietuva.

Su skautiška valia, dvasia, idėjom
Mūsų gretos tvirtos svetimuos kraštuos,
Mes laisvės žygi dar tikrai pradėjom,
Užbaigsm laužais tėvynės miškuos.

Aušros žaraj rasa sidabru tviska
Vėl diena, jaunystė jėgų kupina,
Dievui, tėvynei ir artimui viską
Aukojam darbams, mum laiko negana.

Su skautiška...
Ketvirtis amžiaus srove nutekėjo,
Prerijoj bujoja rūta, lėlija,
Dar vis pirmyn skautija sparnais vėjo
Dar vergijos pančios rauda Lietuva.

Su skautiška...
METALINIUS LAIDUS
PAKEIS STIKLINIAI

Švieslaidžiai jau seniai naudojami technikoje ir medicinoje, tačiau telefono ryšiams jie netiko: per didelius atstumus netenka daug šviesos. Dabar, kai sukurti, ypač švaresni stiklo "laidai", telefono ryšiams galima bus panaudoti ir lazerio spindulius.

Atrodė, kad netolimoje ateity metalinius telefono laidus pakeis stikliniai. Toks laidas — lankstus kelių tūkstančių milimetrų storio stiklinis apvalkalas, kuris turi žemą optinį lūžio rodiklį. Informaciją perduoda šviesa, sklaidžiama lazerinio diodo. Šviesos srauto intensyvumą galima valdyti specialiu kodu, o priėmimo prietaisai optinius signalus paverčia elektros impulsais. Sąjungos kelis šimtus stiklinių voratinklų į 7 mm skersmens kabelį, kuriuo gali vienu metu vykti net du milijonai pasikalbėjimų. Toks kabelis stiprumu nenusileidžia plieniniam, o elektromagnetinis laukas jį veikia mažiau, negu varinį.

Omahos skautų-čių sukaktuvinės stovyklos "Viltis" pastovyklės sesės, vedamos adjutantės s. Teresės Gaidelytės, žyguoja vėliavų pakėliman.

Nuotr. Vitalio Gaidelio, Jr.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMO NUOSTATAI

(Pabaiga)

mo dalyviams. Biuletenyje skelbiami LSS Vadovybės pranešimai, Suvažiavimo dalyvių sąrašai, Suvažiavimo dalyvių pasisakymai bei siūlymai, kandidatų sąrašai, balsavimų duomenys ir, Suvažiavimo Prezidiumo nuožūra, kiti dalykai.

LSS Suvažiavimo Biuletenis yra viešas ir per tiesioginius LSS vadovus prieinamas visiems LSS vadovams ir Suvažiavimo dalyviams.

Rajonų vadai, rajonų vadovai, turtininkai ir vietininkai bei kiti vyresnieji vadovai - vadovės įpareigojami LSS Suvažiavimo Biuletenio informacijas priminti kitiems vadovams bei LSS Suvažiavimo dalyviams vietovėse.

XI. Skundai

Atitinkamas Suvažiavimo dalyvis, nesutinkąs su Suvažiavimo Prezidiumo ar komisijos nutarimu, gali:

a) prašyti Suvažiavimo Prezidiumą klausimą persvarstyti arba b) skųsti LSS Garbės Teismui.

Garbės Teismui gali skųsti per dvi savaites, sužinojęs jam nepritiną nutarimą ar veiksmą.

Paduodamas skundą Garbės Teismui, Suvažiavimo dalyvis tuo pačiu laiku turi skundu nuorašą paduoti ir Suvažiavimo Prezidiumui.

Paduotasis skundas automatiškai nesulaiko nutarimo ar veiksmo.

Garbės Teimas gali: a) skundu nesvarstyti; b) skundą atmesti; c) atitinkamai nustatyti, kas ir kaip turi būti padaryta skundo iškeltoju reikalu.

Garbės Teismo nutarimas galutinis.

XII. Įvedamieji nuostatai

Rinkimų duomenis paskelbęs, Suvažiavimo Prezidiumas kviečia naujos LSS Tarybos narius į korespondencinį posėdį Tarybos Pirmininkui rinkti.

Suvažiavimo Prezidiumas, surašęs atitinkamą aktą, visą susirašinėjimą, protokolus, bylas, apyskaitas ir k. perduoda LSS Tarybos Pirmininkui.

Tai atlikęs, Prezidiumas savo darbą baigia.

Šie nuostatai įsigali, LSS Tarybai juos priėmus.

Šiems nuostatomis įsigalėjus, visi kiti Suvažiavimo reikalu nuostatai nustoja galios.

1975 m. LSS Suvažiavimas vyksta pagal šiuos nuostatus.

LSS Tarybos papildomasis LSS SUVAŽIAVIMO reikalų nutarimas

"ASS Vadijos Pirmininką, jo Pavaduotoją ir Garbės Gynėją renka ir visi ASS senjorai, tikrosios narės ir filisteriai, atitinkami LSS Suvažiavimo nuostatai (1975 m.) 8 str. sąlygas.

Registravosi Suvažiavimo nuostatuose nurodyta tvarka".

LSS SUVAŽIAVIMO nuostatai ir papildomasis nutarimas LSS Tarybos priimti 1975. VI.19 - VII.30 korespondenciniame posėdyje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-0888

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitimis	16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from: XEROX UNIVERSITY MICROFILMS 300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusėja ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. 599-0500
Pirma ligojus pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti 874-8012

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. 9 iki 12:30 val. vakaro.
Seštad. nuo 2 iki 3:30 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarim.

DR. ANTONIO KABNETA PEREIRA
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 61st Street
TEL. GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURG
Specialybė — Nervų ir Emocijų Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6152 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akijų Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKA S
VAIKŲ LIGOS
2856 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — LO 1-4605
Jei neatliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 No. Western Avenue
5214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarim.

DR. TERESĖ KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
8763 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Tel. 340-0587
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadienius
šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvist gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. M.D. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURG
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. v. p. iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street.
(71-os ir Campbell Ave., kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 8 iki 7 val. p. p.
Tik susitarim.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5106
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta šventė

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakarė
Ofiso tel. 776-2889; rez. 468-8288

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4253 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. Glt 6-0617

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Orsana ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1222.

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 3-5 ir 6-7 — 12 anksčiau susitarim.

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
8107 West 71st Street
Valandos: Kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIABA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 3-5 ir 6-8. penktad. 1-5. Šeštad. pagal susitarimą.

SOVIETINĖS LIETUVOS VADEIVOS

Okupuotoje Lietuvoje liepos 25 d. buvo ypatingu būdu prisimintas ir pagerbtas lietuviams labai gerai žinomas enkavedistas generolas majoras Juozas Bartasiūnas. Pagerbimas suruoštas prisimenant jo 80 metų amžiaus sukaktį. Vilniuje, Oginskio gatvėje Nr. 6, prie namo, kuriame jis 1968-1972 m. gyveno, buvo įrengta paminklinė lenta. Šia proga ten buvo suruoštos didžiulės iškilinės, kurių metu iškelti mirusio enkavedisto darbai. Kalbėjo visa eilė lietuvių ir rusų pareigūnų. Enkavedistų mokyklos, kuri pavadinta Bartasiūno vardu, kalbėjo kursantas O. Konovalovas. Jis pažadėjo "ištikimai saugoti revoliucijos iškovojimus, nenuilstamai kovoti su teisėtovkos pažeidimais". Vadinasi, daryti tai, ką savo laiku darė žymūs enkavedistas.

Juozą Bartasiūną turime prisiminti ir mes, nes kažin ar lietuvių tauta savo istorijoje yra turėjusi didesnį budelį.

Didysis enkavedistas buvo gimęs 1896. VII. 12 Diržiuose, šiauliu apskrityje. Baigiantis I pasauliniam karui, tarnavo garsioje latvių šaulių daliniuose, kurie buvo ištikimi Leninui ir kurių dėka jis buvo iškeltas į Rusijos diktatorių. Karui pasibaigus, į Lietuvą negrįžo. Dirbo Ukrainoje, Smolenske, Minske. Bet 1940 m. rusai prisiminė šį "lietuvi" ir pasiuntė jį okupuotąją Lietuvą. 1940-1941 m. paskirtas raudonosios armijos Lietuvos šaulių 29 korpuso ypatinčio skyriaus viršininku. Šiose pareigose išbuvo ligi karo pabaigos. 1944 m. paskirtas okup. Lietuvos vidaus reikalų liaudies komisaru, kiek vėliau pavadintas "ministru".

1944-1951 m. J. Bartasiūnas nepaprastai uoliai naikino lietuvių tautą. Pasitelkęs gausius okupantų milicijos ir raudonosios armijos dalinius, jis žudė ramius gyventojus, naikino laisvės kovotojus, vykdė Lietuvos žmonių deportacijas. Ant jo sąžinės, jeigu jis ją būtų turėjęs, krinta keliasdešimt tūkstančių žuvusių mūsų partizanų, ne mažiau ramių gyventojų. Šimtai tūkstančių tremtinių, kurių didžioji dalis rado mirtį Sibiro ir Rusijos tremtyje, kalėjimuose.

Taigi lietuvių tauta, kol bus gyva, niekada nepamirš Juozą Bartasiūno, lietuvių, nuėjusio rusams tarnauti. Joks kitas žmogus — rusas ar mongolas — nebūtų geriau jam pavestą uždavinio atlikęs, kaip šis mūsų tautos išgama. Net garsusis — didžiausias ligišolinis mūsų tautos budelis Muravjovas Korikas toli gražu negali prilygti Bartasiūnui — prieš jį jis tik "nekalta bernelis".

Bartasiūno palaikai po "didžiųjų darbų išlisi" rusų karių kapinėse, Antakalnyje. Okupantai savo ištikimo tarno nepamiršo. Jis buvo gerai aprūpintas aukšta pensija, privilegijomis, apdovanotas visa eile rusų ordinų, jo vardu pavadinta minėta enkavedistų mokykla, kurios mokinių didžioji dalis yra rusai.

J. Bartasiūnas — išradinigas kankintojas. Jo "genialumui" Lietuvoje trūksta darbo rankų. Ir iš kur jų bus, kai jos siunčiamos į Rusiją.

Spaudoj ir gyvenime

LAIVAI PO SVETIMA VĒLIAVA

Pagal OSEO pranešimą, transportinių laivų tonazas, prisidengusių pigiausia vėliava, yra pašokęs iki 74,7 milijonų tonų. Tai yra kone 9 milijonai tonų daugiau kaip 1973 metais, kada buvo užregistruota 66 ml. tonų. Dabar, pagal OSEO statistiką, vienas ketvirtadalis transporto laivyno plaukioja prisi-

būdas, kaip žiauriausius tardymus, kaulų laužymą, panagių badymą, šūvius į pakaušį, rašytojo K. Škėmos aprašytą "psichologinį tardymą", kankinimus ir žudymą, aprašytus rašytojo Algirdo Landsbergio dramoje "Penki stulpai turgaus aikštėje", pagaliau laisvės kovotojų lavonų niekinimą miestų ir miestelių turgaus aikštėse ir kitus "genialius išradimus".

Ir Sovietai kai kur iš paviršiaus pamėgdžioja demokratine santvarka. Pasibaigus vadinamiesiems "rinkimams", Vilniuje buvo suaukta "Sovietinės Lietuvos Aukščiausios tarybos" sesija, kurios metu buvo paskelbta Maskvos padikuota "vyriausybė" Lietuvai.

Ministrų tarybos pirmininku paliktas Juozas Maniūšis. Tai 1863 metų sukilimo laikų tremtinių ainis. Jis gimė XII. 12 Malakavje. Mstislavlio rajone. 1941-1944 m. tarnavo raudonojoje armijoje ir 1943 m. buvo atskiro lietuvių batalijono karininkas.

Karui pasibaigus buvo paliktas okup. Lietuvoje. Jam patiktos svarbios pareigos Vilniuje, iš kurių ilgainiui iškopė į "ministrų pirmininkus". Juozas Maniūšis — Maskvai labai ištikimas mas surusėjęs lietuvis. Geresnio pasirinkimo nereikėjo.

Kelių Maniūšio pavaduotojų tarpe yra Leokadija Diržinskaitė (lietuvis, ištėkėjusi už žymaus enkavedisto Piliūsenko). Kitas pavaduotojas — Rusenka Jurijus Laurentjevičius. Vietinės partijos ministro pareigos patiktos Simenenka Grigorijui Kalinovičiui. Vyriausiosios materialinio technikos tiekimo valdybos viršininku ministerio teisėmis paskirtas Kiriuščėnka Jakovas Vasiljevičius.

Daugiau rusų ministrų sąrašuose, rodos, nėra. Užtat visi ten ir nauji "ministrai" yra Maskvai labai patikimi maskvini tipo komunistai. Jų pavaduotojais paskirti daugiausia rusai. Taigi šioje srityje nieko nauja: "ministrai" dirbs taip, kaip Kremlius lieps.

Sovietinės Lietuvos aukščiausios tarybos pirmininko pareigos (senoji Justo Paleckio vieta) vėl paliktos Motiejui Šumauskui, 1906 m. gimusiam, negu pas OSEO — vėliavų laivus.

Is bendros laivininkystės apžvalgos matyti, kad 1974 m. naujų laivų tonazas yra sumažėjęs nuo 17% 1973 m. iki 5% 1974 m. šis sumažėjimas rodo laivų statybos tonazą perprodukciją. Pasaulinio laivyno tonazas augo kasmet 10%. o tanklaivų — 19% ir tanklaivų tonazą perprodukcija per ateinančius metus bus stipriai juntama.

Vis daugiau lietuvių studentų ir intelektualų išsiunčiamą į tolimas Rusijos ir Sibiro sritis įvairiems darbams. Okup. Lietuvos komunistų partijos sekretorius P. Griškevičius neseniai pasakiojo kalboje Vilniuje didžiavosi, kad sovietinės Lietuvos "komjaunuoliai šauniai darbuojasi, tiesiant Baikalo - Amūro magistralę ir kitose komjaunoniškose statybose mūsų šalyje ir respublikoje, demonstruoja kasdieninio gamybinio heroizmo pavyzdžius imonėse ir ūkiuose". "Komjaunimo tiesa" Nr. 139 atspausdino korespondenciją antrašte "Išvažuojamuose būriuose — sutiktuvės Jelnoje", Smolensko srityje, kur dirba 115 Lietuvos studentų. Kiti gausūs būriai neminimi.

Tuo tarpu ta pati sovietinė spauda dažnai rašo, kad "Lietuvoje trūksta darbo rankų". Ir iš kur jų bus, kai jos siunčiamos į Rusiją.

REVOLIUCIJA PORTUGALIJOJE

Komunistų bandymas įsivyrtauti pačiuose Europos vakaruose

GEDIMINAS GALVA

Portugalų revoliucija per penkiolika mėnesių ryškiai pakrypo nuo vidurio į kairę. Aštri tarpusavio kova tebevyksta. Socialistai tebebando savo jėgas nusiųsti aikštėse ir gatvėse pasipriešinti komunistų partijai ir jos ramsčių karinių pajėgų sąjūdžiui. Socialistai pakurstyta minia puola komunistų partijos buveines, naikina ten rastą turtą ir jas padega. Katalikai retokai tedaro ramias eisenas. Užkulisėje visi ruošia savo planus.

Socialistų skaičius didžiausias, bet jie blogai organizuoti. Jie triukšmauja, daug kalba, bet nepajėgia milžiniško potvynio išprausti ir krantus, sukurti stiprią srovę ir net atgauti savo dienraštį "Republica", kurį užgrobė komunistai.

Komunistų partija yra negausi, bet puikiai organizuota ir drausminga. Ji įkurta 1921 m., bet 45 metus veikė pogrindyje. Jos narių skaičius vargu praško 15.000, bet dešimtosios diktatūros metu suorganizavo 100.000 darbininkų streiką. Šių metų balandžio mėn. parlamento rinkimuose komunistai tegavo 12,5 proc. balsų. Jie iškilio tik sulaukė karinės paramos. 1975.VIII.8 Vasco dos Santos Goncalves, komunizmo ideologas, inžinierius, neseniai prasiejęs į generolo laipsnį, sudarė penktąją laikinąją vyriausybę, be partijų paramos siekiančią įgyvendinti proletariato diktatūrą krašte.

Perversmo priežastys

Portugalai kreipia pasaulio dėmesį jau antri metai. Kas jie? Tai keltų, arabų, berberų, finikičių, kartaginiečių, luzitaničių ir kitų tautų mišinys. Zemo ūgio tamsiaveidžiai, prieš 700 metų paskelbė nepriklausomybę, perygveno raizgytą politinę istoriją, buvo šaunūs jūrininkai, atradėjai ir didelės koloninės imperijos kūrėjai. Iš jų kolonijos išaugo didžiausia ir geriausiai besitvarkanti Brazilijos valstybė Pietų Amerikoje, turinti 106 mil. gyventojų. Portugaliją paklupdė ir ją nuskurdino Afrikos kolonijos,

kuriose jau seniai vyrauja neramumai.

Dešimties milijonų gyventojų kraštas neturtingas. Ten darbininkai gavo patį žemiausią atlyginimą — apie 2 dol. per dieną. Tarp dviejų dešimčių turtingųjų šeimų ir darbininkijos atsirado praraja dešimtosios diktatūros tarpusnyje, kuris tvėrė 45 m. Tai katalikiškiausias kraštas, bet per ilgai snūduriavęs. Antonio de Oliveira Salazaras išsprendė valstybės finansų klausimus, bet jo įvestoji korporatyvinė santvarka paskatino socialinę itampą, studentų riaušes ir streikus. Marcello Caetano, jo įpėdinis, buvo kiek liberališkesnis, bet tęsė buvusią priešpauą. Afrikos kolonijose prasidėjęs karas užkrovė sunkiai pakeliamą našta Portugalijai.

Sukilimas

Dešimtosios diktatūros metu varguomenės jaunuoliai spraudėsi į kariuomenę, nes universitetų durys jiems buvo uždarytos. Nepatikimieji karininkai buvo siunčiami kovoti į kolonijas Afrikoje. Ten 1961 m. prasidėjęs pilietinis karas vertė net 40 proc. valstybės biudžeto skirti neramumų malšinimui. Portugalų karių aukų skaičius ėmė sparčiai didėti.

Nepatenkinti karininkai 1973 m. gruodžio mėn. susibūrė karinių sąjūdį. Kaičio sambūrio tiks-

Daugelis politikų nuogastauja, kad Ispanijoje, po dabartinio diktatoriaus gen. Franko mirties, gali kilti Portugalijos tipo revoliucija. Komunistų partija priskaito 100.000 narių. Jos šefas Santiago Carillo nuo 1970 metų gyvena tremtyje, Paryžiuje. Jis yra 60 m. amžiaus. Carillo tikisi sugrįžti į Ispaniją ir sukelti joje revoliuciją.

las buvo nuversti Caetano vyriausybe. Jie ėmė bendrauti su žinomu gen. Antonio de Spino-la, viešai kritikavusiu Portugalijos karinį sąjūdį. Kaičio sambūrio tikslas buvo nuversti Caetano vyriausybę. Jie ėmė bendrauti su žinomu gen. Antonio de Spino-la, viešai kritikavusiu Portugalijos karinę politiką kolonijose ir siekiu demokratinės santvarkos pagrimdus. Jie sutarė, metams praslinkus nuo ruošiamo sukilimo, daryti parlamento rinkimus. Šis nutarimas buvo įgyvendintas.

Sukilimas padarytas 1974.IV.25. Po sėkmingo sukilimo paskelbtos demokratinės laisvės, paleisti kaliniai, Spino-la pasiskelbė respublikos prezidentu ir pavėdė liberali Adelino da Palma Carlos sudaryti kaičio sparno vyriausybę, kurioje dalyvavo tik vienas karys. Vyriausybė vis ginčijosi, plepėjo, kai reikėjo staiga padėti demokratinės santvarkos pagrimdus. Krašte prasidėjo anarchija. Darbininkai nusavino ypač mažas imones ir patys pasikėlė atlyginimus net dvigubai. Generalas Spino-la pasirodė esąs menkas administratorius ir dar silpnesnis politikas. Jis nesutarė net su vyriausybe dėl Portugalijos kolonijų ateities. Prezidentas vis dar svajojo apie kolonijas Portugalijos feleracijoje, kai vyriausybė skubiai siekė jas paskelbti nepriklausomomis valstybėmis. Lengva buvo suteikti Gvinėjai-Bissau ir Mozambikiui nepriklausomybę, bet šis reikalas žymiai sudėtingesnis Angoloje, kai ten net trys sambūriai tebekovoja dėl valdžios.

Posūkis į kairę

Carlos vyriausybė buvo nuosaiki. Prof. Franko buvo vidurio atstovas. Socialistas Mario Soares paskirtas užsienio reikalų ministru. Komunistų partijos vadovas Alvaro Cunhal tenkinosi ministeriu be portfelio, t. y. neturintiu ministerijos. Karinis sąjūdis ėmė veržtis į svarbiausius ministerijas. Jo priedangoje atėjo komunistai. Iykyko tai, ko bijojo Spino-la ir nuosaikieji portugalai. Carlos pasitraukė iš ministerio pirminko pareigų, o prezidentas Spino-la pavėdė Goncalves sudaryti vyriausybę. Komunistai sulaukė geriausio talkininko.

Spino-la dar bandė priešintis savo paties sudarytai kraštutinei vyriausybei, važinėjo po kraštą, sakė kalbas, bet 1974.IX.30 pasitraukė iš pareigų. Prezidento pareigas perėmė gen. Francisco da Costa Gomes, nepaprasto lankstumo prisitaikėlis, portugalų pra-

TRAGIKOMEDIJĄ SUVAIDINUS

Helsinkio konferencijos vaisiai — nulis

A. J. STANIUS

Nuostabu, kaip šykščiai V. Europos didžioji spauda teatsiliepė į liepos 30 d. Helsinkio Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją. Jei kai kurie laikraščiai ir aprašė ją šiek tiek plačiau, tai tik pašiepiančiu atžvilgiu, net pagėdindami 35 valstybių galvas kad jie susirinko, kaip 1975 metais gimnaziją baigiantieji mokiniai, Brežnevo buvo pasodinti į atskirus suolus ir turėjo pasirašyti jo diktantą, turintį 30.000 žodžių. Tas diktantas pavadintas dokumentu. Vyriausybę galvos jį pasirašė, bet pasirašydami galvoje turėjo net tai, ką pasirašo, bet kalbėdamiesi, kaip nugalėti ir išbristi iš ekonominės krizės. Daugumas pasirašusių, esą, visai buvo neskaitytų tos sutarties, nes praktiškai jai neskyrė jokios reikšmės.

Jei sutartis neturi ir neturės jokios prasmės, tam kam valstybių vadai tiek toli keliavo, padarė ne reikalingas išlaidas ir nieko nepasiekė? Tarp spaudos eilučių buvo galima išskaityti, kad tik visai pasistengė patenkinti prez. Fordo ir Maskvos Brežnevo užgaidas.

Sutarties turinys

Vaizdžiausiai, nors ir ciniškai, Helsinkio sutarties turinį pavaizdavo britų delegacijos nariai, dvejuis metais dirbę Genevoje, kol buvo suformuluotas galutinis sutarties tekstas. Ties delegatai, baigę darbą, išleido savo privatų komunikatą, kurį viešai paskelbė UPI.

Zinoma, tas komunikatas yra anoniminis, bet jis gražiai nuskaido sutarties turinį ir prasmę. Esą, kol kas visos pasitarimuose dalyvavusios valstybės nori, kad visiems būtų žinoma, jog jos nėra įpareigosios vykdyti tai, apie ką tuose dokumentuose kalbama. Mintys tuose dokumentuose yra išreikštos taip, kad jas galima suprasti ir aiškinti, kaip kas nori. Visos valstybės susilaikys nuo grasinimo ir vartojimo jėgos, išskyrus ten, kur jėga reikia pavar-tinti... Visi ginčai bus sprendžiami taikiomis priemonėmis, atsižvelgiant kuri valstybė bus stipresnė. Visų tu, kurie nepriklauso jokiai karinei grupei, bus nepaisoma... Į valstybių vidaus reikalus bus nesikišama, išskyrus tuos atvejus, kur yra vilčių tikrai

mintas kamščiu, nes visuomet plaukia virš vandens. Šiuo metu jis plūduriuoja komunistinėje srovėje.

Socialistai ir demokratai vis dar kovojo už demokratinės laisvės (Nukelta į 5 pusl.)

laimėti... Visi žmonės turi savo teises. Visos valstybės tarptautinius santykius tvarkys bendradarbiavimo ir geros valios dvasia, jei jos bus... Kariniai manevrai arba bus arba, gal būt, bus, arba galėtų būti iš anksto pranešami, jei nestreikus paštinkinkai... Komerčiai pasikeitimai geras dalykas, bet pramoninis bendradarbiavimas dažnai yra blogas reiškinys... Mokslas ir technika — diplomatų nesuprantama šaka. Aplinka, jei naudinga gyventi. Visi kiti reikalai — nesvarbu!

Niekas nepasikeitė

Vargiai istorijoje kita kokia tarptautinė sutartis yra buvusi taip pašiepta ir pripažinta beverte, kaip Helsinkyje pasirašytoji. Teisingai kalbant, ta sutartis nėra viena dulkele dabartinės pasaulio santvarkos nei pagerino, nei pablogino, nei sugriovė, nei pataisė. Ji buvo reikalinga tik Maskvos komunistams pasirodyti, kokie žymūs jie yra "taikos ir draugiškumo" skleidėjai visame pasaulyje, savo melus ir klaidas papuošti dar kita "aureole", ypač išgarbinti Brežneva, kaip tos sutarties sumanytoją ir įvykdytoją.

Rupp. 3 d. Maskvos spaudai buvo įsakyta Brežnevą liaupsinti, o kartu sovietų žyds įspėti, kad joks tos sutarties punktą jų neleičia, nes konferencijoje Izraelio valstybė nedalyvavo.

Stalinas laisvajai pasauli norejo pasmaugti savo kruvinomis rankomis. Dabartiniai Maskvos diktatoriai, matydami, kad jie jėga nieko negali laimėti, griebsi klastos.

Neveltui britų min. pirm. Wilsonas Stokholme pasaulinėje socialistų konferencijoje įspėjo tautos ypač budėti kad Maskva naujosios sutarties priedangoje sutramdytų savo grobuoniškus norus. Juk žinoma, kad ji ginkluoja Portugalijos komunistus ir Angolos komunistų tautinį frontą, kad pati įsigalėtų Pietų Europos ir Afrikos kontinentuose. Išgalėjimo tikslas — išplėsti rusiškąjį imperializmą.

Mūsų reikalai

Mums lietuviams ir visiems pavertiesiems yra skaudu, kad dabartinę valstybių vadai yra tokie paklusnūs Brežnevo dirigavimui, bet šykčiu ir paguoda, kad joks valstybininkas į Helsinkio sutartį nežiūri, kaip į ipareigojantį ir neišvengiamą reikalą. Tai papiergali, kuris neturi vertės nei valstybinių sienų pripažinimui, nei išsižadėjimui kovoti už pavertųjų laisvę.

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENĖ

18 Iš visko atrodo, kad Moroke pribrendęs laikas kovai už moters laisvę ir lygybę. Visa bėda, kad ta kova vyksta tuose kraštuose, kur jos mažiausiai reikia.

Didžiulį tuščią aikštę juosia masyvūs namai. Čia anksčiauo gyvena prancūzų kariuomenėje tarnavę marokiečiai. Bet nepriklausomybei prasidėjus, jie prarado savo statusą ir buvo iš čia išvietinti. Hassan II bokštas atrodo kaip aukštas korys, pastatytas vos prieš 2 metus.

Čia tiek daug vietos, kad akis neranda atramos taško, ypač po senamiesčio vaizdo, kur gyvenimas klibdžia, kaip skruzdelyne. Dirbtiniai ežerai, karaliaus rūmai, vėl vartai, kiemai, sienos — nežinia nei kur pradžia nei kur pabaiga. Miestas nukentėjo per vadinamą Lisabonos žemės drebėjimą. Daug senų pastatų sugriuvo ir niekad nebebuvo atstatyti.

Pagaliau išlipam prie aukšto pastato. Viduje drėgna, šalta, atrodo lyg apleista bažnyčia. Stoge langai. Arka už arkos ir šimtai kolonų.

— Kas čia? — nesuivokiu, nes nei rūmai, nei šventovė, nei į nieką kitą nepanaši statyba. — Tai sultono arklainas avių sandėlys, — šypsojosi. Mr. Benny, žiūrėdamas į prasizijusius turistus. Ir kur gi neišsiziūsi — sunku patikėti, kad tiek avių, ir dargi tokiame architektūriname grandioze, būtų kam reikėję.

— Jis turėjo 12.000 arklių, — aiškina vadovas,

— kurie buvo geriau prižiūrimi nei žmonės. Dabar čia muziejinė vieta — ant sienų visokie ženklai, vėliavos, skydai.

Atrodo, kad Moulay Ismail buvo ne kasdieniškas žmogus, bent žiūrint iš šių dienų taško. Be gausybės arklių, turėjo dar ir 500 žmonių. Mirė būdamas 82 metų amžiaus. Įdomu, kad pagal senovinį įstatymą, sultonas galėjo turėti begales žmonių, bet kas penkta turėjo būti juoda ir iš neturtingos giminės.

Meknes yra vienintelė mečetė visame Moroke, į kurią leidžiama įeiti ir netikėliams. Čia net batų nereikia nusiauti. Zingsniuojam į didelę, mozaikinėmis grindimis patalpą, kurios vienintelė puošmena — skliaustinės angos į kitas patalpas. Pasieniais sėdi veidus prisidengusios moterys. Kai kurios supa vaikus, ar šiaip tik dairosi aplinkui.

Iš čia žengiam į pirmą kambarį. Vidury fontanas, prie kurio prausiai maldininkai. Nuo balkinių lubų kabo žirondeliai.

Antras kambarys skirtas pavėlavusiems, kurie už savo apsilėidimą nubausti čia pasilikti iki pasibaigia mečetėje vykstančios apeigos.

Trečias kambarys — moterims, kurios net pranašo namuose antrą vietą teuzima.

Ketvirtas, pats gražiausias, žinoma, vyrams. Čia jau reikia nusiauti. Bendrakerelėvis net į savo nuosavą apsilėidimą nubausti čia pasilikti iki pasibaigia mečetėje vykstančios apeigos.

Pro skliautą žiūrim į tamską patalpą, kurion nevalia įžengti ir kurioje yra Moulay Ismail ir jo dvejų sūnų marmuro kapai, išdailinti aukso ir sidabro ornamentikomis. Šalia stovi aukštas laikrodinis, kurį

sultonui dovanojo Prancūzijos karalius Ljūdvikas XIV.

Mečetėji niūru ir nejauku, bet daug vėsiu nei lauke. Šiandien pirma tokia karšta diena.

Aplankom dar karaliaus sodą, kuris dabar paverttas golfo lauku. Takeliais vaikšto moterys su vaikais, tarp žolių žydi gėlės, o medžiuose net žvirbliai čirškia. Paukščių Moroke mažai, todėl iš karto atkreipiam dėmesį į neįprastą garsus. Sodą juosiančioje sienoje nišos, kuriose buvo laikomi laukiniai žvėrys.

Juo toliau, juo labiau iškyla Moulay Ismail keistas skonis, linkstas į žiaurumą. Kai žiūri į taip ramiai ir nuolankiai nusiteikusius arabus, kažkaip sunku tikėti, kad jų tarpe lengvai praliejamas kraujas, kad jie gali degti mirtį nešančiu kerštu, kad juos gali užvaldyti fanatiškumas. O istorija ir net dabartis juos kaip tik tokius pristato.

Gal tie laukiniai žvėrys savo olose ir lindėdavo, bet kai leidžiamės suktais slidžiais laiptais į požemį, nugarkauliu nuvirpa pagaugia. Čia to paties Ismail laikais buvo penkių kvadratinį kilometrų kalėjimas, kuriame tūnodavo 8.000 kalinių — belaisvių. Storos akmeninės sienos varva drėgme, o lubos vietomis tokios žemos, kad reikia susilenkus lįsti.

Tamsu, nors į akį durk. Eini ir nežinai, ką užminsi ar koja iš viso pagrindą suras.

— O gal tas apskritaveidis, vaikiškų broužų Benny mus čia įviliojo, kad atsikeršytų amerikiečiams už pagalbą žydams? — pakuždu Sofijai, su kuria kažkaip susibūčiau.

— Negasdink! — šnibžda ji.

(Bus daugiau)

BOSTONO ZINIOS

TAIP INSPIRUOJAMA NEAPYKANTA IR RIAUSIAS

So. Bostono gyventojų daugumą sudaro airiai, italai, lietuviai ir kiti. Lietuviai čia turi savo parapiją, klubus ir kitas organizacijas. Senieji ateiviai lietuviai prisimena sunkias dienas So. Bostono, kada jie buvo užkabinėjami airių. Tačiau jie tada buvo jauni ir stiprūs vyrai. Ir kai po eilės susikibimų jie "išvariojo" ariams kailius, jų daugiau jie nebeužkabinėdavo.

Iki praėitų metų rudens Bostonas ir So. Bostonas buvo gana ramūs nuo bet kokių didesnių riaušių. Zinoma, kaip ir daug kur kitur, čia yra daug karčiamų, yra girtuoklių ir gyvenančių tik iš šalpos. Būna kartais ir vienas kitas didesnis nusikaltimas, bet tai yra mažos blogybės, palyginus su tomis, kurios dabar prasideda. Jos prasidėjo, kai praėitais metais teisėjas Garrity įsakė vežioti vaikus į tolimas mokyklas ir maišyti rases. Šiais metais numatytas dar didesnis vežiojimas.

Rugpjūčio 3 d. keli juodukai iš New Yorko buvo atvažiuavę į So. Bostono Carson Beach ir demonstratyviai ėjo maudytis. Jie buvo apmėtyti akmenimis, ir jų automobiliai apdaužyti. Rugpjūčio 10 d. juodieji organizavo eiseną į So. Bostono paplūdimį Carson Beach. Jų pasirošimas buvo žinomas bostoniečiams ir policijai. So. Bostono jaunuoliai ruošėsi neužleisti savo paplūdimio. Šeštadienį ir sekmadienio rytą įtampa didėjo. Bostono miesto, valstijos ir metropolijos policija ruošėsi neprileisti prie didelių riaušių. Buvo atsiųsta per šeši šimtai policininkų, net raištosios ir su laiveliais. Sekmadienį po pietų juodieji pradėjo eiseną į So. Bostono Carson Beach. O nuo Franlin parko, kur buvo

juodųjų susirinkimo centras, autobusais jie pradėjo važiuoti į Carson Beach. Policija prie Carson Beach stengėsi lalkyti abi puses kelių šimtų pėdų atstume. Abi pusės buvo karlingai nusiteikusios. Virš policijos galvų į abi puses "skraidė" akmenys ir buteliai. Buvo sužeistų ne tik abiejose pusėse, bet ir iš policijos. Buvo sumta dešimt jaunuolių; šeši juodi ir keturi balti. Apie trečią valandą juodieji pradėjo skirstytis, tada ir baltieji. Kita diena abi pusės, ypač juodieji, pradėjo kaltinti policiją, kad ji buvusi šališka.

Pirmadienį ir antradienį Roxbury, Dorchester ir Mathapan pravažiuojančius automobilius, kurie buvo vairuojami baltųjų, juodukai apmėtė akmenimis ir buteliais. Du miesto ligoninės gydytojai, kurie važiuavo savo automobiliais, buvo iš automobilių ištraukti ir labai sumušti. Vienas guli ant "Danger list". Jų automobiliai sudaužė. Policija važiavo po tas vietas ir bandė neišleisti to daryti. Buvo ir daug policininkų sužeistų. Tas viskas yra tik dėl teisėjo Garrity įsakymo vežioti vaikus.

Iki praėitų metų rudens, kada teisėjas įsakė tą vežiojimą, South Bostonas buvo ramus. Jau eilė metų, kai į South Bostono paplūdimius važiuavo maudytis ir net piknikauti juodieji. Kartais jie sudaro didelę dalį paplūdimių masės. Tačiau niekas į juos nekreipė dėmesio ir neužkabinėdavo. Tai buvo savaime natūralūs reiškinys. Bet kada teisėjas įsakė vežioti vaikus, nuo tada prasidėjo trintis ir neapykanta. To sekmadienio susidūrimas yra tik įvadas. Tokių susidūrimų bus ir daugiau. Pirmadienis ir antradienis jau parodė, kad kerštas vyksta. Tik už tą vieną sekmadienį policijai antvalandžiams buvo iškėta arti pusė milijono dolerių,

kurie yra surinkti iš taksu mokėtojų. Ir tai tik todėl, kad Bostoną valdo teisėjas Garrity.

Zinoma, Amerikos grovimo pavyzdžių yra daug ir visur. Tą pačią dieną, kada So. Bostono vyko "kova", prezidento Fordo žmona televizijos programoje pritarė abortams ir dar sakė, jog gerai, kad prieš vedybas berniukai ir mergaitės turi santykius. Ji visai nenustebtu, jeigu jos asuonioliktmetė dukterė Susan pasisakytų, kad ji tai daro.

Tai tikrovė, kas dabar vyksta, bet tai yra tik pradžia.

P. Žickus

PAVYKUSI MINKŲ RADIO GEGUŽNĖ

Rugpjūčio 10 d. įvyko seniausių, lietuviškų radijo programų, kurios leidžiamos 42 metus, metinė, linksma gegužinė (piknikas) Romuvos Parke, Brocktone.

Šių metų gražuole "Mis Lithuania of N. E." išrinkta Debie Strazdaitė, dukrelė Sonjos ir Jonno Strazdy iš Melrose, o antroji — išrinkta Pamela Plevokaitė iš So. Weymouth, Monikos Plevokienės anūkė.

Onos Ivaškienės tautinių šokių sambūris gražiai pašoko "Buvo gera gospadinė" ir "Gyvatarą", o svečiai latviai, vad. Lidijai Obolinš, taip pat pašoko du šokius.

Šokių konkursus — "Mamytės ir tėtuko" polkos kontestą laimėjo Kazys ir Julija Grausliai iš Hudson, N. H.; "Jaunimo polka" laimėjo Eva Mullane iš So. Bostono, su Oscar Hoepfner iš yde Park; vaisčiaus kontestą laimėjo Anna Lane iš Hyde Park ir Joseph Kasas iš So.

Bostono tango laimėjo Julia Grauslytė iš Hudson, N. H., ir Gintaras Karosas iš So. Bostono, o tvistą laimėjo Rima Patašiūtė ir Petras Vizbaras, abudu iš So. Bostono.

Dovanas laimėjo: 1) automobilį, dovanotą Juozo Kairio, savininkas Fitzmaurice Motor Sales, laimėjo, Izidorius Vasyliūnas iš Somerville; 2) 100 dol. taupa So. Boston Savings Bank laimėjo Ronald Frappier iš Hingham; 3) kelionė lėktuvu iš Bostono į New Yorką laimėjo graborius Juozas C. Lubinas iš So. Bostono; 4) Marių paveikslą — Stefania Szwedko iš Brocktono; 5) Radijas su elektriniu laikrodžiu — Stella Akunewich iš So. Norwoodo; 6) 20 dol. — dr. Genė Stapulionienė iš Dorchesterio; 7) pietus laimėjo Joe Platurkis iš Needhomo.

Dėkojam šeiminkai Monikai Plevokienei ir jos padėjėjoms, šeiminkams — Al. Baikai, Jr., ir Algijui Mitkui, taipgi jų padėjėjams.

Dėkojame visiems, kurie dalyvavo gegužinėje, visiems, kurie pirko ir pardavinėjo laimėjimo bilietus, ir visiems biznieriams, kurie aukėjo dovanas laimėjimui ir įžangai. Taipgi dėkojam šeiminkėms, kurios kepė ir paaukėjo jų iškeptus valgius. Dėkojam už pinigines aukas ir visiems, kurie prisidėjo vienu ar kitu būdu padaryti šią gegužinę sėkmingą.

Steponas ir Valentina Minkai

— Jūs esate stiprūs tol, kol jūs neatėmėte visko iš žmonių. Asmuo, iš kurio jūs jau viską atėmėte, jau nebėra jūsų valdžioje. Jis vėl yra laisvas.

A. Solženyčas

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 57252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

HEATING CONTRACTOR
Irenių mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius Dirbu greit ir šluzinai ir garantuojau.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4414 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir šedus naujus pečius. Pictai išvalau, taipgi alyvinus perdūruo dēt dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreipis —

A. BANYS — 447-8306

FRANK ZAPOLIS

8208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijai
Stereo ir oro vėsinčiai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, baldytuvai, televizijos dolerų sertifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

ALUMINUM SIDING SOFFIT & FASCIA

Ovechangs
Zieminių, langai ir durys
Aluminau Rines
Apskaičiavimai nemokamai
Tel. — 425-7620 or 474-8314
J & J IMPROVEMENTS

NAMŲ REMONTAS

PRIEMAMA KAINA
Taisau ir nauji įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Irenių kambarius rūšy. Dažau.
Zigmas, tel. 78-0838 po 6 v. v.

IVAIRIŲ PREKIŲ PASIRINKIMAS, MOTOciklai, baldytuvai, maistas doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valentinas

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir šedus naujus pečius. Pictai išvalau, taipgi alyvinus perdūruo dēt dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreipis —

A. BANYS — 447-8306

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

MOVING

SERENAS perkrausiu baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8663

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkrausytmas
Ivairių atstatymų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FZontler 6-1882

Apimoka skelbtis dien. DRAUGE,

nes jis plačiau atitiktomas lietuvių dienraštis. Gi skelbtimų laikas vėlesnis priekšmėsa.

REAL ESTATE

Marquette Parke, 72-os ir Campbell parduodamas 5 kamb. bungalow. Gazu apšild. 2 1/2 maš. garažas. Dėl informacijos skambinti nuo 5:00 iki 8:00 val. vakaro —
Telef. — 436-7642

3-JU BUTŲ NAMAS. Arti 62-os ir Karlov. Geros kokybės statyba. 5 mieg. senumo, 2 po 3 miegamus ir 2-ju mieg. Tuojau galima užimt sav. butų. Daug priedų. Apžiūrėjimui kreiptis į Gerri.
Busch Bros. Realty — Tel. 636-6800

Arti 64-tos ir Maplewood 2 aukštų mūrinis namas, 6 ir 5 kamb. Savininkas įpareigotas parduoti. Prašo \$32.500. Atdaras pasiūlymams.
Marquette Realty, 737-8111

6-flat deluxe brick, by owner. 7143 W. 91 St., Bridgeview. \$110,000.
Call 458-4035

5 1/2 kamb. Ranch-type mūras, 3 miegamieji, kilimai, įrengtas rūšys, centralinė gazo šiluma ir air conditioner. Lotas 35x125. 434-4129

Mūr. bungalow, 43 pėdų sklypas, central. šildymas. Whipple ir 63-čia. Nebrangus.

2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų 20 p. sklypas. Central. šildymas. Geros butai atskirai. Tik \$43,000.

Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po 3 kamb. ir 3 kamb. sklypa. 2 auto garažas. Central. šildymas. Geros pajamos. Gera vieta gyventi.

10 butų mūr. Naujas šildymas Geros pajamos. Didelė kamb.

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRKŠIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT
Maloniai jums paaišaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave., 254-5551
135th & Archer Ave. — 257-2967

Brighton Parke 2-ju aukštų mūr. namas — biznio patalpa apačioj, butas viršuj. Kaip naujas 2 maš. garažas. Kaina \$28,000.00 arba pasiūlymas. Kreiptis į savininką tel. 523-0645

Apyl. 71-os ir California 2-ju butų namas. Aluminu apkalts. Labai geram stovy. 2 maš. garažas. Geros pajamos, žemi mokesčiai. \$30,500. Skambint po 2 val. popiet — 776-5794

Prieš Mokslo Metus

7 kamb. mūro rezidencija. 2 vonios, air conditioning, karpetai, gražus beismantas, 2 auto garažas. Tuoj galio užimti. Marquette Parke. \$23,750.

2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai. Įrengtas beismantas. Per mėnesį gaunate vieną butą. Arti parko. \$35,700.

Gražus Georgian 5 kamb. 40 p. lotas, 2 auto garažas. Jan turime raktą. Arti ofiso. \$13,250.

6 kamb. "expensable" 18- metų mūras 2 auto garažas. Marquette Parke. \$23,900.

6 kamb. mūro namas, 2 auto. garažas. Beveik prie Marquette Pico. bašnyčia. Jan įsiveja \$21,000.

8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alumin. langai. \$18,000 pajamų metama. Arti mūsų \$71,700.

Įsikimas 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beismantas gražumėta. Kampanis 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kedzie — Nadisco. \$37,000.

1 1/2 aukštai, 18 metų mūras. 2 butai 2 auto garažas. Arti mūsų. Laga verčia anoduoti už \$33,000.

2 aukšto mūras puikūs 2 po 3 kamb. butai ir 2 kam. suaugam. beismantas. Naujas gazo šildymas. Geras. Arti mūsų. \$26,000.

18 metų ir pigus lotas su garažu. Arti Maria High School. \$8,900.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. KE 1-7200

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4250 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ISKVIETIMAI, pildomi FILIETTES PRASIMAI ir kitoki blaizai

Perskaite "Draugą", duo kite kitiems pasiskaityti.

Biznieriams apimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

AUTO BODY MAN

EXPERIENCED
Must have own tools.
Good working conditions.
Excellent salary. Good benefits.
*HOME — 549-5665

VYRAI IR MOTERYS

✓ WAITRESSES
✓ UTILITY PEOPLE
✓ COOKS
✓ DISHWASHERS

Hiring For All Shifts.
Call 654-9086
or Apply in Person.

HOWARD JOHNSON'S

55th St. & Tri-State Tollway
Hinsdale, Illinois
An equal opportunity employer

PROGOS — OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda 2 biznio namus Brighton Parke su visais baldais ir įrengimais. Gerai einantis biznis ant biznio gatvės. Žemiau savikainos. Pajamų \$18,000 į metus. Savininkui taverna ir butas. 4358 S. Western Ave.

PARDAVIMUI

CROSBY'S BLUEBERRY ACRES
Patys prisirinkite mėlynų

Atdarą kasdienia iki rugšėjo mėn. nuo 8 v. r. iki 6 v. v. Vaziukite L-94 iki pirmo Michigan "exit" (M-239) sukis į dešinę — 1 1/2 mylios iki 1000 N. sukite į dešinę — viena mylia iki

CROSBY'S — Tel. 219-325-0286

DEMESIO!

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugą" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti kiekvieną kartą.

GERA DOVANA MARCIOMS, ZENTAMS IR AMERIKIEČIAMS

LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism, 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALIONAS. Išeido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietais viršeliais su aplanku.

Ši knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka teikti įvairiomis progomis ir niekad nepasensta. Šios knygos gauta tam tikras skaičius su didėlu nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčiams.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šulcas

Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE" Kaina su Legaliskomis Formomis \$3.50; be jų formų — \$3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 6 proc. mokesčiams

TWO LOCATIONS TO SERVE YOU BETTER

Our New Branch Office at 4363 Archer Avenue Our Main Branch at 8340 So. Kedzie

EDWARD BOGUS

Edvardas Bogus, Vice-prezidentas Taupymo Departamente yra pasirošęs jums patarnauti, jūsų finansiniuose reikatuose. Jis puikiai supras jūsų problemas ir jums efektyviai pagelbės, nes šioje patarimų srityje jisai turi virš 22 metus praktikos. Atvykite ir pasitarkite su juo.

8.17% Per Annum

Effective yield on
7 1/2% Savings Certificate
6 year maturity
(\$5,000 Minimum)

*When dividends left on deposit

A substantial interest penalty is required on early withdrawals

SAFE DEPOSIT BOXES NOW AVAILABLE To Our Savers

FREE PERSONAL MONEY ORDERS TO OUR SAVERS

(\$1,000 Minimum Account Balance)

GRUNWALD SAVINGS

MAIN OFFICE
8340 SO. KEDZIE AVE.
PHONE 778-8340

HOURS:
Monday & Thursday 9 to 4,
Tuesday & Friday 9 to 8,
Saturday 9 to 12:30.
CLOSED WEDNESDAY

BRANCH OFFICE
4363 SO. ARCHER AVE.
PHONE 376-4880

HOURS:
Monday, Thursday and Friday 9 to 7,
Tuesday 9 to 6, Sat. 9 to noon
CLOSED WEDNESDAY

MEMBER
FSLIC
Federal Savings & Loan Insurance Corp.
Your Savings Insured to \$40,000

SERVING CHICAGO SINCE 1913

Montrealio lietuvės skautės savo stovykloje.

Nuotr. R. Lukoševičiūtės

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla

SIBIRO KANKINYS JONAS KREIVĖNAS LIETUVIŲ KLUBE

J. Kreivėno dukters, šeimos ir Nebraskos sen. Kurtis dėka, po dešimties metų didelių pastangų 1964 m. buvo išvaduotas mirčiai ištremtas į Sibiro tundras Jonas Kreivėnas. Taip pat po didelių pastangų ir dešimties metų buvo išleistas važiuoti į šį kraštą ir apsigyveno Chicagoje. Dr. Banio nuoširdžia globa ir pastangomis J. Kreivėnas buvo atvykęs į St. Peterburgą. Esant gerai progai išgirsti apie Sibiro kančias ir apie gyvenimą Lietuvoje, Floridos Amerikos Lietuvių klubo valdyba pakvietė J. Kreivėną padaryti pranešimą.

Klubo svetainėje rugpjūčio 13 d. 7 val. vak. susirinko būrys lietuvių, kurie išgirdo J. Kreivėno pravyvenimus.

Rusai komunistai 1941 m. sugrūdavo žmones į gyvulinis vagonus ir išvežė į Sibiro tundras mirčiai. Vienoje grupėje buvo vežamas ir Kreivėnas. Lageriai — tai didžiuliai ant stulpų pastatyti barakai be jokių pertvėrimų ir kambarių. Juose sugrūsta trys ar penki tūkstančiai žmonių. Jokio lovy ten nėra, tik tiek, kiek kuris turi savo daiktų. Jis ir kiti vergai dirbo prie geležinkelio tiesimo 40 laipsnių šaltyje. Maistas buvo — vienas svaras duonos dienai ir sriubos samtis, kurioje randi kelis grūdėlius. Jeigu darbo normos neišpildai, tai negauni ir to. Žmonės krito iš bado. Kiekvieną dieną važiuodavo vežimas, nutraukdavo nuo lavonų

REVOLIUCIJA PORTUGALUOSE

(Atkelta iš 3 pusl.)

ves. Jų kova buvo nesėkminga, nes buvo priversti pasitraukti iš vyriausybės.

Kairioji diktatūra

Spinola bandė praėjusį kovo mėn. daryti menkai paruoštą dešiniųjų perversmą, kuris paskatino karinį sąjūdį dar stipriau rikiuoti savo jėgas. Jam po nesėkmingo perversmo teliko vienintelis kelias — pasitraukti iš krašto ir įsikurti Brazilijoje.

Paskutinė vyriausybė yra višiškoje karinio sąjūdžio įtakoje. Ji pergyvena didelį politinį ir ūkinį sunkmetį. Kaaštas brudza. Gamtyba sumažėjo. Infliacija žymiai pašoko.

Sąjūdžio kairysis sparnas paskelbė trijulės diktatūrą. Ją sudarė prisitaikėlis prezidentas Gomes, komunistinio polinkio Goncalves ir Otelo Saraiva de Carvalho, politinis nespazrendėlis, bet valdą saugumą, teroro įrankį, siekias galutinai palaidoti demokratiją. Aišku, ši trijulė laikina. Portugalija dar prie slenkščio, nes vienas žingsnis yra ligi portugališko komunizmo, o kitas ligi socialistų demokratijos. Ši žingsnių apspres portugalų tautą.

gą gyvenimą. Lietuvos žmonės dar turi pakankamai lietuviškos dvasios. Jis priminė, kad šiame krašte pasiturintieji turėtų jiems padėti. Jis yra labai nušėbęs dėl lietuvių nevieningumo. Jonui Kreivėnui, kaip neseniai atvykusiam į šį kraštą įsikūrimui paremti St. Peterburgo klubo lietuviai sumetė aukų.

L. Natkus

Elizabeth, N. J.

NAUJA SEIMA

Liepos 12 dieną Vincas Misiūnas ir Veronika Valacevičiūtė - Ščiukienė sukūrė lietuvišką šeimą. Sutuoktuvės įvyko šv. Petro ir Pauliaus lietuvių bažnyčioje, Elizabeth. Jungtinių apygabas atliko kun. Juozas Pragalbickas. Pabrolū buvo Jonas Švedas, o pamerge Genovaitė Slepakovienė. Vaisės įvyko jaunųjų namuose Seimos ir kelių artimųjų tarpe.

Vincas Misiūnas priklauso ALT Sąjungos Elizabetho skyriui ir yra valdybos narys. Būdamas visada draugiškas ir paslaugus, jis skyriaus labai parokas, ruošiant įvairius renginius. Augęs šeduvoj, jis turi aukštaičiui būdingą nuoširdumo bruožą. Vincas nuotaka yra iš Džukijos krašto. Po karo ji apie 20 metų su šeima išgyveno Lenkijoje ir tik giminių pastangų dėka pagaliau pavyko persikelti ir įsikurti Amerikoje. Po vestuvių jaunavedžiai savo medaus mėnesio pirmąją savaitę praleido Lake George apylinkėse. Geriausi linkėjimai jų naujame gyvenime.

J. Vh.

— Indijos vyrai, norėdami prisigerinti mylimajai, vadina ją karve. Mat, karvė Indijoje iki šiol labiausiai gerbiamas gyvūlys.

**Mylimam vyrui mirus, mūsų narę
ONUTĘ ŠIAUDIKIENĘ ir artimuosius
užjaučiame ir liudime.**

**ALIAS Moterų Pagalbinis
Vienetas**

**A. + A.
Inž. ROMANUI ŠIAUDIKIUI mirus,
žmonai ONAI, dukrai AURELIJAI ir jos šeimai bei artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.**

**Am-Liet Inž. ir Arch. Sąjunga
Chicagos Skyrius**

PUIKI DOVANA SVENCŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA
Išleido

**LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS
Mecenatas — Prel. Juozas Karalius**

Naujasis Testamentas yra praktiško formato įvairūs kietas viršelis. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

**Gaunama "DRAUGO" knygyne
Kaina — \$5.00**

Illinoise gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčius ir perstatymus: (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

**DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629**

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyrium.

MOTERŲ SAJUNGOS SEIMAS

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 36-tas seimas įvyko rugpjūčio 13-16 dienomis Romada Inn. viešbutyje, Detroitė, Mich.

Išvakarėse, rugpjūčio 13 d., 5 val. vak., buvo delegačių registracija, susipažinimo vakaras ir vaisės.

Seimas prasidėjo šv. Mišiomis 9 val. rytą, Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnasaavo klebonas kun. Viktoras Kriškiūnevičius. Tuoj po Mišių visos delegatės nusifotografavo. Kultūros centro svetainėje buvo paruošti užkandžiai - pusryčiai.

Pirmoji sesija prasidėjo 1 val. Seimo rengimo komisijos pirmininkė B. Janus sukalbėjo maldą ir ta proga pasveikino delegates, taip skaitlingai atvykusias į seimą ir kvietė visas gražiai ir naudingai praleisti seimą. Po to pakvietė centro valdybos pirm. D. Kamm užimti vietą ir prvesti sesiją. Pirmi-

ninkė nuoširdžiai dėkojo komisijai už malonų priėmimą ir su rengimą seimo. Savo kalboje pabrėžė ir prašė bendradarbiauti seimo metu, kad šis seimas atneštų naudos. Dėkojo už priėmimą seimo Detroitė ir 54-tai kuopai.

Vicepirm. M. Kase taipogi pasveikino visas ir prašė vieningai dirbti, kad seimas būtų sklandus, gražus ir gausus darbas. Užsiregistravo 49 delegatės.

Toliau sekė Seimo valdybos rinkimai: Išrinktos: pirm. D. Murray, vicepirm. M. Kase, lietuvių kalbos rašt. E. Juškienė, anglų kalbos rašt. N. Sinkewich, rašt. pagalbininke J. Skripka. D. Murray pasakė gražią kalbą ir kvietė visas vieningai praleisti seimą. Dar kalbėjo ir vicepirm. M. Kase. Vėliau buvo komisijų pranešimai, kuriais ir pasibaigė pirmoji seimo sesija.

J. M.

Mielam draugui

A. + A.

**Dipl. chem. inž. ROMUI ŠIAUDIKIUI
mirus, žmoną ONUTĘ, dukrą AURELIJĄ su šeima Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime.**

**Onutė ir Aleksas Siliūnai
Stasys Švedas**

A. + A. Joseph Charles Bilevich, Jr.

Gyveno 1440 S. 49th Court, Cicero, Ill.
Mirė Loretto ligoninėje rugpjūčio 18 d., 1975, 6:15 val. vak. sulaukęs 60 m. amžiaus.

Gimė Cicero, Ill.
Pasiliko dideliamė nuliūdime tėvas Joseph Bilevich, Sr., seserys Stephanie Stanis ir Agnes Pehanič su šeimomis.
Priklausė Dariaus Girėno American Legion Post, Grant - Parkholme VFW Post.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, rugpjūčio 20 d., 6:30 val. vak. Vancė koplyčioje, 1424 S. 50th Avenue, Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugpjūčio 22 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionis sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: tėvas, seserys su šeimomis ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius Jean Vance. Tel. 652-5245

Liūdėdami dėl mūsų brolio

A. + A.

**DR. ANTANO STARKAUS
mirties,
nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną
ELENA, dukterį VALERIJA su šeima, sūnų KESTUTI ir artimuosius.**

Korp! "Kestutis"

Korp! "Neo-Lituanian" filisteris, chemijos inžinierius

A. A.

ROMANAS ŠIAUDIČIKIS

Išsiskyrė iš gyvųjų tarpo š. m. rugpjūčio mėn. 17 d., 6:13 val. ryto.

Paliko dideliamė nuliūdime ir skausmė mylimą žmoną Oną ir pavergtoje Lietuvoje gyvenančius dukterį Aureliją su vyru Kasčiu, anūkus Austę ir Teodorą, seseris Ziną, Onutę, Birutę ir Juliją, brolių Prėną, svainius Stasį ir Vladą su šeimomis, svainė Aleksandrą Bačeliene su šeima, gyv. Brazilijoje, Elena Sildzkauskienę su šeima, gyv. Chicagoje, svainį Mečį Rudženską su šeima, gyv. Australijoje.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, rugpjūčio 19 d. 4:00 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. Atsiveikšimas su velioniu įvyks trečiadienį, rugpjūčio 20 d., 8:00 val. vakarė.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 21 d. 9:00 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuoširdžiai kviečiame: gimines, Korp! "Neo-Lituanian" korporantus ir korporantes, draugus ir pažįstamus palydėti jį į amžino poilsio vietą.

Nuliūdę: žmona, duklė su šeima ir giminės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345

Mielam bičiuliui

**A. + A. ROMUI ŠIAUDIKIUI mirus,
žmoną ONUTĘ, dukterį AURELIJĄ su šeima, gimines
ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.**

**Aleksandra ir Juozas Dėdinai
Stasė ir Vytautas Maziškai
Vanda ir Vincas Simonavičiai
Antanina ir Pranas Urbučiai**

A. + A.

INŽ. ROMUI ŠIAUDIKIUI

mirus, žmonai ONUTEI ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

**Chicagos Lietuvių Golfo
Klubas**

Laidotuvių direktoriai

MAZEIKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

RRepublic 7-8600

RRepublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. Grovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAİMIB

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VVirginia 7-6877

2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4948 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 9-8873

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems.

APILINKININKAI MUS

× Marija Dičpinigaitienė ir Matilda Melienė, gyv. Chicagoje, lankėsi "Drauge" ir įsigijo knygų už 40 dol. Abi priklauso prie lietuviškų organizacijų ir yra "Draugo" rėmėjos.

× Kun. Viktoras Rimšelis, MIC, šešerius metus išbuvęs Marijonų vienuolijos vyriausio vadovo pavaduotoju ir tarybos nariu, po generalinės kapitulios rugpjūčio 18 d. grįžo į Chicago ir apsisistojęs Chicago tėvų marijonų vienuolyne. Jis jau seniau buvo pakviestas Ateitininkų federacijos jubiliejinių stovyklų skaityti paskaitą, todėl ateinančios savaitės vidury išvyks į Dainavą ir ten bus iki stovyklos užbaigimo — rugsėjo 1 dienos.

× Ateitininkų federacijos valdyba informuoja, kad jubiliejinė ateitininkų stovykla prasidės sekmadienį, rugpjūčio 24 d., 5 val. po pietų Dainavos stovyklavietėje, Manchester, Mich. Tą dieną registracija bus vykdoma nuo pat ryto. Visi stovyklautojai pasirūpina savo patalynę. Turintieji kariškas loveles ir palapines prašomi jas atsi-vežti. Kadangi stovyklos talpumas yra ribotas, ne ateitininkų organizacijos nariai stovyklon nebus priimami.

× Iškilminga tradicinė procesija lauke Šv. Šiluvos Marijos garbei ruošiamas rugsėjo 7 d., sekmadienį, 1:30 val. po p., Marquette Parko liet. parapijos bažnyčioje. Tada čia prasidės Šiluvos novena ir atšaidai. Visi parapičiai kviečiami dalyvauti.

× Dr. Vytautas Vygantas pakviestas paskaitininku į jubiliejinę ateitininkų stovyklą Dainavoje. Rugpjūčio 26 d. jis skaitys paskaitą tema "Povaitikaninės Bažnyčios pulsas pasatulyje ir mūsų buityje." Tą pačią dieną kalbės kun. dr. Pr. Gaida — "Lietuvos Bažnyčios kronika — žmogaus laisvės šauklys ir herojinės krikščionių kovos liudijimas." Jam koreferuos Vytautas Maciūnas.

× Liet. katalikų mokyklų šalpos rėmėjų vyr. valdyba šaukia skyrių ir narių visuotinį suvažiavimą, kuris įvyks lapkričio 29-30 dienomis, Marijos aukšt. mokyklos salėje, Chicagoje. Suvažiavimo tikslas — suaktyvinti skyrių veiklą, aptarti organizacinius reikalus.

× Dr. V. Janėvičius, Kankakee, Ill., žinomas mūsų medicinos darbuotojas, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 7 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× Petras Norkus, Hartford, Conn., prie prenumeratos mokėsciu pridėjo 5 dolerių auką. Ačiū.

× A. a. Alfonso Miceviciaus, buv. Kauno ir Vilniaus Apygardos teisėjo, 30 metų žuvimo sukaktį minint, už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos rugp. 24 d., 11 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Prašome visus pažįstamus jį prisiminti maldose.

Zmona ir vaikai (pr.)

× Reikalingas spausuvei prityręs laužytojas ar metrompažas, kuris taip pat galėtų kitus bendrus darbus atlikti. Skambinkite 585-9503. (pr.)

× Kiekvienas spaudos bendradarbis gaus naudingą informaciją naujoje knygoje "Žurnalistika", kurią parašė 30 pirmųjų mūsų laikraštinių ir įvairių specialistų. Gaunama "Drauge", kaina 6 dol. (pr.)

× Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, rugpjūčio 30 d. viešės Chicagoje ir dalyvaus savo buvusios gimnazijos — Kau-no Jėzuitų — suvažiavime.

× Chicago televizijos ant-rasis kanalas rugpjūčio 24 d. 9:30 val. vak. savo programos metu perduos reportažą iš Chicago lietuvių operos atliktų darbų ir muzikos dalykų.

× A. a. inž. Romanas Šiaudikis mirė rugp. 17 d. 6 val. ryto Lojolos univ. ligoninėje. Velionis yra buvęs Amer. Liet. inž. ir arch. s-gos pirmininkas, Neo-Lituanų korp. ir kitos org. narys. Laidojamas ketvirtadienį iš Šv. M. Marijos Gimimo par. bažn. rugp. 21 d.

× Nuoširdūs skaitytojai išlaiko savo dienraštį. Aukų prisuntė: po 2 dol. — Marija Bosas, Stasys Čenkus, Aleksas Degutis; 1 dol. — G. Kimsar. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× Stud. Nora Sugintaitė vasaros metu tęsia savo "pre-medicine" studijas Illinois universitete. Pavasario semestrą yra baigusi visus dalykus, jų tarpe oranduolinę fiziką, chemiją ir matematiką, gaudama aukščiausią pažymį "A" visuose kursuose. Dėl aukšto mokslo lygio Nora yra dekanas garbės sarašuose, priklauso prie Edmund J. James Scholar-Honors programos bei prie valstybinio "Alpha Lambda Delta draugijos. Be mokslo, Nora taip pat dalyvauja akademiniame gyvenime, išrinkta iš 20,000 studentų į universiteto senatą, kur su profesoriais dalyvauja aktualių universiteto reikalų svarstyme.

× Lemonto Maironio lituanistinė mokykla naujus 1975-76 mokslo metus pradės rugsėjo 6 d., šeštadienį. Mokykloje yra vaikų darželis, 8 pradžios mokyklos skyriai, 4 gimnazijos klasės ir 2 specialios klasės mažai lietuviškai mokantiems. Dėstoma lietuvių kalba, literatūra, gramatika, geografija, istorija, tikiyba, tautinis auklėjimas, dainos, tautiniai šokiai ir kt. Pamo-kos vyksta amerikiečių viešos mokyklos patalpose (Central School, 410 McCarthy Road, Lemont, Illinois). Iš anksto registruotis ir daugiau informacijų gauti galima pas mokyklos direktorių Vytautą Kamantą, 1110 69th St., Darien, Ill. 60559, tel. 969-7598.

Kun. Kazimieras Pūgevičius ir rašytojas Kazys Bradūnas ateitininkų sendraugių stovykloje Dainavoje. Nuotr. K. Sragausko

CHICAGOS ŽINIOS

SĄŽININGAS VYRAS

Iš Indianapolis atvykusi Dorothy Schaefer, sustojusi Executive House, Chicagoje, darė langą. Tuo metu atsidarė jos ant rankos laikomas rankinukas ir kelios šimtinės nuplასno-lietuvių operos atliktų darbų ir muzikos dalykų.

UŽKANDŽIŲ PARODA
Daugiau kaip 1400 bendrovių dalyvauja skanėstų parodoje Conrad Hilton viešbuty, Chicagoje. Jie išdėstę saldinius, biskvitus, ikrus, uogienes, kepsnius, vynu ir kitus gėrimus. Tai produktai supermarketams, krautuvėms. Paroda baigiasi rugp. 20 d. vakare.

VIRŠININKAS ISBANDYMU
Cook apskr. kalėjimo viršininkas W. E. Moore po kalinių pabėgimų ir rastos kitos netvarkos dar paliktas 90-čiai dienų išbandymui. Jei kalėjimo nesutvarkys per tą laiką, šerifas Elrod galės jį atleisti.

SURAKINTOS PADEGEJOS
Cicero policija surakino Lillian Wiesner, 53 m., ir jos dukterį Gail Marek, 23 m., ir išvedė į kalėjimą. Abidvi apkaltintos padegusios namus 2802 So. Austin, kuriuose gyveno ir kurių dalinėmis savininkėms jos buvo. Gaisre žuvo motina ir trys vaikai. Namai buvo apdrausti 40,000 dol.

CIRKAS VIDURMIESTY
Ežero pakrantės festivalis Chicagoje praplėstas kasdien 12 val. ir 3 val. p. p. Civic aikštėje prie miesto rotušės yra cirko numeriai.

ČEMPIONAS PLAUKIKAS
Vieną pradėjimu Jon Erikson, 20 m. amžiaus, Chicago Circle fizinės kultūros studentas, perplaukė į vieną pusę ir atgal Anglų kanalą, atlikdamas tai rekordiniu greičiu — per 30 valandų ir tuo sumušdamas ankstybesnį savo tėvo Ted Erikson rekordą trimis minutėmis. Perplaukęs į vieną pusę jis te-galėjo krante pasilikti 10 minučių — išseipti riebalais. Į vieną pusę jis plaukė 11 val. 22 min., nuplaukdamas 30 mylių, o atgal kiudė potvynis, reikėjo lenktis plaukiančių garlaivių, tai jis turėjo nuplaukti 40 mylių ir tai padarė per 17 val. 51 min. Kas valandą jam buvo duodama išgerti šiltos arbatos ir gliukozės. Ji lydėjo laivas su liudininkais.

PERTVARKYMAI MOKYKLOSE
Siekdamas sutaupti 47 mil. dolerių mokyklų išlaidų, naujasis superintendantas Hannon panaikinsias 2,507 tarnybas, jų tarpe panaikinsias tris superintendantų padėjėjų pozicijas. Be to 600 štabo narių paskirsias mokytojauti ar perkelsias į žemesnes distrikto tarnybas.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siūsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

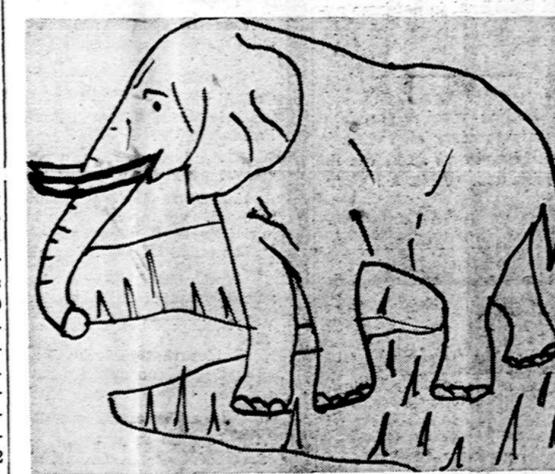
LAIMINGA, KAD MOKU LIETUVISKAI

Aš manau, kad šeštadieninė mokykla yra labai naudinga. Aš labai laiminga, kad aš moku lietuviškai kalbėti. Visiems amerikiečiams labai įdomu, kai aš pasakau, kad kalbu lietuviškai. Jie vis prašo manęs ką nors lietuviškai pasakyti. Bet man labai nepatinka namų darbus atlikti, nes aš paprastai pamirštu iki ketvirtadienio ir nėra man laiko paruošti. Bet aš labai didžiulio savo kalba. Aš anksčiau nenorėdavau eiti į mokyklą. Prieš metus, šeštadienio rytais vaidindavau, kad miegu. Visi atėdavo budinti, bet aš vaidindavau, kad miegu, kad tik nereikėtų eiti, o dabar aš mielai einu, nes susitinku su draugėmis.

Ramunė Jauniškytė, Bostono lit. m-los mokinė. ("Švilpukas")

SU SIMU NUSIFOTOGRAFAVAVU

Mes visi žinome, kas yra Simas Kudirka ir kokias kančias iškentėjo Sibire už tai, kad norėjo pabėgti į laisvę nuo rusų laivo, bet jam nepasisekė. Rusai jį parvežė į Lietuvą, kur jį, už

Piešė Dalia Polikaitytė, Marquette Parko lit. mok.

mėginimą pabėgti nubaudė 10 metų į Sibiro kalėjimą.

Mes Amerikos lietuviai, padedant Amerikos valdžios aukštesiems pareigūnams, jį išlaisvinome iš Sibiro, ir jau jis yra Amerikoje.

Dabar jis važinėja po lietuvių kolonijas ir pasakoja savo pergyvenimus. Be to, jis mūsų visų prašo, kad būtume geri lietuviai ir darytume viską, kad lietuviai būtų išlaisvinti iš rusų vergijos.

Gruodžio 21-ą dieną lankėsi mūsų mokykloje, kur dalyvavo mūsų "Kalėdų eglutėje". Aš gavau Simo Kudirkos autografa ir su juo nusifotografavau.

Jonas Kantas, Los Angeles lit. m-los mokinys. "Saulutės Spindulys"

MANO DRAUGĖ

Į ką aš žiūriu, kai noriu surasti draugę? Aš stebiu jos būdą: švelnumą, draugiškumą, ar ji sutinka su kitais, juokauja, ir t. t.

Aš esu suradus tokią draugę. Ji yra kantri, švelni, per daug nejuokauja, bet man ji tokia patinka. Gal kitoms mergaitėms ji nepatiktų. Gal jos mėgstai tuščiai juokauti, o ji ne. Man ji patinka, kokia ji yra, ir jos nenorėčiau keisti į kitą. Mes labame, žaidžiame iš pat mažų dienų. Ji pirmiau gyveno arčiau manęs, bet dabar persikėlė kitur. Mūsų mamos padėjo mums

ŠYKSTUOLE VOVERYTE

— Voveryte, voverėle, Gražuolėle šilo, Pasakyk, ar išmiegoje Grybai jau sukilo?

Štai čia mūsų pintinėles, Norim baravykų, Bet kol kas tik seną lepę Mums terast pavyko.

Voverytė pažūrėjo, Suraukė nosytę: — Kad tik kartais aš kur grybai

Jums nepasakytiau!

Pasiryčiams man umedėlė, Prėšpietėliams — pienė, Baravykai gi puikučiai — Mano vakarienė!

Vaikai žiūri nusiminę: Eiti ar stovėti? Baravykai gi puikučiai Ima taip šnibždėti;

— Voverė yra šykštuolė, Maža mat jai grybų! Lįskim, vyrai, iš po lapų — Bus vaikams radybų!

Ir sujudo samanėlės, Lapai sulingavo, Pilnas miškas įvairiausių Grybų sumargavo.

Voverytė susigėdus, Kažkur nustrakėjo, O vaikučiai pintinėles Grybų prisidėjo.

Viktorija Genytė-Smažienė ("Gyvenimas ir darbai")

MEDUS

Senovės gyventojai medų vartodavo vietoj cukraus. Romėnai vartodavo įvairių valgių gamybai ir vynui, kuris buvo jų mėgiamiausias gėrimas. Medų jie nepaprastai gerbdavo. Virgilijus jį vadindavo dangiška dovana. Pitagorui medus buvo kas dienišnis valgis. Demokratas patardavo visiems medų vartoti, kas nori ilgai gyventi. Plinius pasakojo apie šimto metų senelį, kuris vadinosi Tediūs Pollio. Jis paseno, bet visą laiką džiaugėsi jėga ir sveikata. Jis buvo nuvestas pas imperatorių Augustą. Jis senelį paklausė, kaip išsilaikė sveikas ir tvirtas, būdamas seneliu. Senelis jam atsakė: "Viduje medus, iš lauko aliejus".

DIDELIS LAIMEJIMAS

Laimingiausias įvykis mano gyvenime buvo, kai mano krepšinio komanda laimėjo pirmenybes. Paskutinių rungtynių pasekmės buvo 26-11. Aš nei vieno neįmėčiau, bet mūsų treneris sakė, kad aš labai gerai žaidžiau. Po žaidimo mes visi gavom trofėjį. Dvyliką valandą mūsų treneris mus nuvežė į restoraną pavalgyti picos. Jis nupirko penkis dideles lėkštes su pica ir gėrimais. Aš daug nevalgiau, bet vistiek man patiko.

Rimas Rekašius, 6 sk. Dariaus Girėno lit. m-la.

STAIGMENA

Kai aš sugrįžau iš stovyklos, mano šeima laukė manęs mašinoje su šurpuzi; Aš nežinojau ką mama laikė rankose. Kai priėjau prie mašinos, pamaniau mažą, juodą šuniuką. Tai ta diena buvo mano linksniausia mano gyvenime.

Kristina Petersaitė, 6 sk.

LIETUVA UZIMTA

Rusai užėmė Lietuvą. Lietuva labai norėjo tą žemę atgauti. Ji buvo atgavus. Kai rusai antrą kartą užėmė Lietuvą, iki šiol dar neatidavė.

Vytukas Šuopys, 8 m. Melrose Parko lit. m-la.

UŽDAVINYS

— Tėte, padėk man išspręsti uždavinį?
— Pagalvok pats.
— Aš galvojau!
— Ir ką sugalvojai?
— Paprašyti tavęs!

SKAMBUTIS

— Ką tu, sūneli, veikei šiandien mokykloje? klausė tėtė.
— Laukiau skambučio, tėveli!

GAISRAS

Vieną naktį mane pabudino didelis triukšmas greitosios pagalbos ir policijos mašinos, ku-

rios greitai prazvimbė pro šalį. Aš atsikėliau, norėdamas pažiūrėti, kur nuvažiovo tos mašinos. Už poros "blokų" aš pamaciau gaisrą. Daug ugniagesių jį mėgina užgesinti. Namas buvo gan didelis, penkių aukštų. Po kiek laiko ugniagesiai užgesina gaisrą, tik kai jie norėjo grįžti, kažkas susprogo, ir namas vėl užsidegė. Tada namas pradėjo griūti. Žiūrovui buvo labai įdomu. Po keletos valandų gaisrininkai gaisrą užgesino. Aš grįžau namo ir ėjau gulti.

Arūnas Polikaitis, 6 sk. mok., Marquette Parko lit. m-la

VASARA GREIT PRAEINA

Vasaros laikas man labai patinka. Nereikia šiltai rengtis. Saulutė pašildo. Visi medžiai žaliai pasipuošę. Darželiuose ir parkuose žydi gėlės. Parkas pil-

Piešė Darius Pavilionis, Marquette Parko lit. m-la

nas vaikų, nes vasaros laiku jie neina į mokyklą — atostogos. Kai būna karštos dienos, aš ieškau šalto kambario ar atšigalvinimo prie vandens. Šeštadieniais ar sekmadieniais mes dažnai nuvažiuojame prie ežero pasimaudyti. Tada aš žaidžiu smėlyje ir vandenyje. Kai būna tėvelio atostogos, tada mes visi pavažiuojame toliau nuo namų. Tada aš pamatau naujų vietų ir miestų. Būna labai smagu. Gaila, kad vasara labai greitai praeina.

Ramunė Gaizytė, K. Donelaičio lit. m-la.

Ko ne nuo pat kūdikio lopšio ir iki pasenusio lazdos aš nieko tiek konkrečiai nemylėjau, deja, nei paties Pono Dievo, prisipažįstu, nors ir be to prisipažinti visiems tai aišku, kiek slieko širdžia tą velėną, po kurią aš, štai, jau septintą dešimtį metų šliaužioju... Vyžota, lopyta mano Lietuva, bet mano...

Juozas Tumas - Vaižgantas

Naktis